

Xəbər
Hər il təkrarlanan
bəla: qanunsuz
"partlayıcılar"
ölkəyə
necə
gətirilir?
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 10 dekabr 2018-ci il Bazar ertəsi № 264 (7153) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

ÜAK-ın boş qalan yeri: Rusiyadakı diasporumuz niyə təşkilatlana bilmir?

Fəzail Ağamalılı:
"Bu adamları axtarıb prosesə cəlb etmək lazımdır..."

yazısı səh.4-də

İran-Azərbaycan əlaqələri ciddi sınaqdan keçir - politoloq

yazısı səh.3-də

İqtisadçı valyutadəyişmə məntəqələri ilə bağlı maraqlı təklif verdi

yazısı səh.6-də

Ermənistanda kritik seçkilər - işğalçı ölkə sonsuz qarşıdurma mərhələsinə girdi

yazısı səh.9-də

Bakıda təzə binalara qoyulan "gec partlayan bomba" - aşağı keyfiyyətli İran armaturları...

yazısı səh.5-də

Nəqliyyat eksperti küçə süpürənlərin həyatını qorumağın yolunu göstərdi

yazısı səh.10-də

Qarabağa köçürülən ermənilər qaçır - "Orada yaşamaq dəhşətdir..."

yazısı səh.11-də

"Koçak Gold" işində sensasion səs yazısı ortaya çıxdı

yazısı səh.6-də

Putin dostu Ərdoğanın xahişini yerinə yetirəcəkmi?

yazısı səh.12-də

Dünyada 800 milyon insan achiqdan, 1.5 milyard insan isə köklükdən əziyyət çəkir - qorxunc statistika

yazısı səh.15-də

BAKI VƏ İRƏVAN ÜÇÜN ORTAQ "YOL XƏRİTƏSİ" - ABŞ-IN SENSASİON PLANI

Nikol Paşinyana seçim üçün ayrılan vaxt bitir; Ağ Ev Azərbaycan və Ermənistanla bağlı hərəkətə keçir - iddia; Vaşinqton müharibə astanasında olan iki tərəfi ortaq məxrəcə gətirib bölgədə möhkəmlənə biləcəkmi?..

yazısı səh.8-də

"Bütün pullar Arif Əsgərovun oğlundadır" - mənimsəmə işinin yeni təfərrüatları

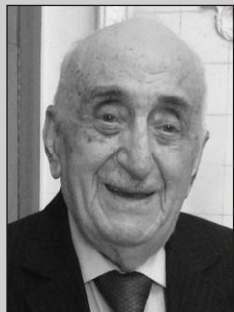
Sabiq nazir müavininin bacanağı: "Oğlumda Elnar Əsgərova məxsus 20-30 milyon pulun qara mühasibatlıq hesabatı var"

yazısı səh.5-də

Qurban Qurbanovun millidən getməsinin şok səbəbləri

yazısı səh.14-də

Xoşbəxt Yusifzadədən iki əfsanəvi azərbaycanlı haqda ilginç açıqlamalar

yazısı səh.7-də

Eyyub Hüseynov sellofan torbalarla bağlı xəbərdarlıq etdi

yazısı səh.3-də

Ərdoğan: "Bizim polisimizə lağ edənlərin polisi indi görün nələr edir?"

"Fransada etiraz aksiyaları Avropada demokratiyanın uğursuzluğunu və söz azadlığı və insan haqlarına riayət olunması ilə bağlı problemlərin olduğunu göstərir". "Anadolu" xəbər verir ki, bunu Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan deyib.

Türkiyə liderinin sözlərinə görə, bir çox Avropa şəhərində gərgin vəziyyət yaranıb. "Avropada baş verənləri görürsünüz mü? 15 iyulda onlar bizə edilənlərə qarşı səssiz qaldılar. Bir çox Avropa ölkəsinin, xüsusilə də Parisin küçələri bir-birinə qarşı. Bizim polisimizə lağ edənlərin polisi indi görün nələr edir? Bizim polisimiz mərhəmətlidir", - deyə o bildirib.

Ərdoğan qeyd edib ki, Ankara həm nümayişçilərin yaratdığı xaos, həm də etirazçılara qarşı həddindən artıq güc tətbiqinə qarşıdır.

Düənən Fransanın paytaxtı və digər şəhərlərində qiymət və vergi artımına qarşı etiraz aksiyaların davam etdirilib.

Ruhani: "Türkiyə illərdir bununla qarşı-qarşıya qalıb..."

İrannın qəti şəkildə iradəsi qardaş və dost ölkə Türkiyə ilə bütün sahələrdə səmimi münasibətlərin inkişaf etdirilməsi yönündədir. Axar.az xəbər verir ki, bu sözləri İran prezidenti Həsən Ruhani Türkiyə parlamentinin sədri Binəli Yıldırım ilə görüşü zamanı deyib. O, Türkiyənin sabitliyini və təhlükəsizliyini öz ölkəsinin sabitliyi kimi gördüyünü bildirib.

"Bu istiqamətdə bir müddət əvvəl həyata keçirilən çevriliş cəhdinə qarşı İran Türkiyə dövlətinin sabitliyi və güclənməsi məsələsində konkret və şəffaf mövqə sərgiləyib", - deyə o qeyd edib.

Ruhani Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın ABŞ-ın sanksiyalarına qarşı mövqeyini müsbət qarşıladıqlarını söyləyib: "İran və Türkiyə illərdir terrorizm problemi ilə qarşı-qarşıyadır. Nə vaxt iki ölkənin terrorçuluqla mübarizə məsələsində əməkdaşlığı artıbsa, bu sahədəki uğurları daha çox olub. İki ölkə son illərdə regional səviyyədə terrorizmlə mübarizədə çox yaxşı əməkdaşlıq edib".

İran prezidenti Türkiyə ilə müxtəlif sahələrdə imzalanan razılaşmaların sürətli şəkildə tətbiq edilməsinin vacib olduğunu da vurğulayıb.

Bakıda və Cəlilabadda ağır qəzalar

Bakıda ölümlə nəticələnən yol qəzası baş verib. Novxanı qəsəbəsində 99 RH 462 dövlət qeydiyyat nişanlı "Azsamand" markalı avtomobillə 90 AV 404 nömrəli "Toyota" markalı minik maşını toqquşub. Nəticədə "Azsamand"da olan qadın sərnişin aldığı xəsarətlərdən dünyasını dəyişib, daha 2 nəfər isə yüngül xəsarətlər alıb.

Cəlilabad rayonunda da yol qəzası baş verib. "Report"un məlumatına görə, hadisə Uzuntepə kəndi ərazisində qeydə alınıb. Belə ki, "BMW" və "VAZ-21011" markalı minik avtomobillərinin toqquşması nəticəsində iki nəfər - Elnurə Quliyeva və Sürəyyə Əliyeva xəsarət alıb. Yararlılar müxtəlif bədən xəsarətləri ilə xəstəxanaya yerləşdiriliblər.

Hər iki faktla bağlı cinayət işi açılıb, araşdırma aparılır.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

Erməni əsirliyində nə qədər azərbaycanlı var - yeni statistika

Azərbaycanda 699 uşaq piylənmədən əziyyət çəkir 2017

-ci ildə Azərbaycanda 699 nəfər uşaqda ilk dəfə piylənmə aşkar edilib. 18 yaşadək olan uşaqların hər 100 000 nəfərinə hesabı ilə bu göstərici 27 nəfər təşkil edib. 2018-ci ilin əvvəlinə əhalinin hər 100 000 nəfərinə hesabı ilə tibb müəssisələrində bu xəstəliklə qeydiyyatda olan xəstələrin sayı 57 nəfər olub (Trend).

Piylənmə daha çox yaşlı 13-dək olan uşaqlar arasında müşahidə edilir. Ötən il piylənmə aşkarlanmış qız uşaqlarının 66,9 faizi 0-13 yaşlı, 33,1 faizi 14-17 yaşlı olub. Oğlan uşaqlarının isə 68,4 faizi 0-13 yaşlı, 31,6 faizi 14-17 yaşlı olub.

Qeyd edək ki, 2016-cı ildə Azərbaycanda 712 nəfər, 2015-ci ildə 586 uşaqda ilk dəfə piylənmə aşkar edilib. Səhiyyə Nazirliyinin bir müddət əvvəl apardığı araşdırmalar nəticəsində müəyyən edilib ki, Azərbaycanda qeyri-infeksiyon xəstəliklərin böyük əksəriyyətinin baş verməsi tütündən istifadə, artıq çəki və qeyri-sağlam qidalanma kimi risk amilləri ilə bağlıdır. Piylənmədən kişilərə nisbətən daha çox qadınlar əziyyət çəkirlər (müvafiq olaraq 16,4% və 27,2%). Bu risk amilinin yayılması 1980-2008-ci illər arasında dünya üzrə iki dəfə artıb.

Tədqiqatların nəticələrinə görə, Azərbaycanda əhalinin yalnız 6,4%-i məqsədlə şəkildə idmanla məşğul olur.

Azərbaycan zəngin tərəvəz və meyvə məhsulları ilə məşhur olsa da, əhalinin 40%-dən çoxu bu məhsullardan gündəlik istifadə etmir. Yaş qrupları, cinslər arasında ciddi fərq olmadan əhalinin əksəriyyəti (84,9%-i) gün ərzində ÜST tərəfindən tövsiyə edilən miqdardan az meyvə-tərəvəz istifadə etdiyini bildirib. Ev təsərrüfatlarının yardımçılığında (54%) doymamış yağlardan istifadə edilir.

Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasında Ermənistan-Azərbaycan münasibəti nəticəsində itkin düşmüş şəxs kimi qeydə alınanların sayı 7 dekabr 2018-ci il tarixinə 3888 nəfərdir.

Dövlət Komissiyasının İşçi qrupundan Modern.az-a verilən məlumata görə, rəsmi qeydiyyatından keçən itkin düşmüş şəxslərdən hərbiçilərin sayı 3170 nəfər, mülki şəxslərin sayı 718 nəfərdir. Ümumilikdə itkinlərin 3622 nəfərini kişilər, 266 nəfərini qadınlar təşkil edir. İtkin kimi qeydə alınmış mülki şəxslərdən uşaqlar 71 nəfər, qadınlar 266 nəfər, qocalar 326 nəfərdir.

Haqqında Dövlət Komissiyasına əsir-girov götürülməsi barədə məlumatlar daxil olmuş şəxslər isə hazırda 871 nəfər təşkil edir. Bunlardan 773-ü kişi, 98-i qadındır. Əsir-girov götürüldüyü bildirilən şəxslərin 604 nəfəri hərbiçisi, 267 nəfəri mülki şəxsdir. Əsir-girov olan mülki şəxslərin 29 nəfəri uşaq, 98 nəfəri qadın, 112 nəfəri qocadır.

7 dekabr 2018-ci il tarixinə olan məlumata görə, əsir və girovluqdan azad edilmiş şəxslər 1483 nəfər olub. Onlardan hərbiçilər 365 nəfər, mülki şəxslər 1118 nəfər təşkil edib. Əsir və girovluqdan azad edilmiş mülki şəxslərin 226-sı uşaq, 364-ü qadın, 225-i qoca olub.

Polislər Qurana and içdilər ki, rüşvət qılmayacaqlar

Özbəkistanın Daşkənd vilayəti hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşları müqəddəs Qurana and içiblər ki, rüşvət götürməyəcəklər və pul qoparma ilə məşğul olmayacaqlar. Virtualaz.org bildirir ki, xəbəri "Azadlıq" radiosunun öz-bək redaksiyası yayıb.

Şəkil, hansında ki, Yukoriçirçiksk rayonu polis əməkdaşlarının "and içmə" mərasimi əks olunub, sosial şəbəkələrin öz-bək seqmentində yayılıb. Məlum səbəblərdən adının açıqlanmasını istəməyən əməkdaşlardan birinin sözlərinə görə, polislərin "and içmə" mərasimi rayonun baş imamının iştirakı ilə keçirilib.

Adı çəkilən rayonun polis şöbəsinin növbətçi inspektoru "and içmə" mərasimi ilə bağlı redaksiyanın suallarına cavab verməyib və məsləhət görüb ki, yuxarı instansiyalara müraciət etsinlər.

Özbəkistanın Daxili İşlər Nazirliyinin əməkdaşı isə "Azadlıq" radiosuna bildirib ki, hüquq-mühafizə orqanları əməkdaşlarının and mərasimi korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə dövlət proqramı çərçivəsində, Özbəkistan prezidentinin müvafiq sərəncamının icrasının təminatı məqsədilə həyata keçirilib.

Bu gün Bakıda 12° isti olacaq

Azərbaycanda dekabrın 10-na gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən Musavat.com-a verilən məlumata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında havanın dəyişkən buludlu olacağı, aralıq tutulacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Lakin gecə və səhər bəzi yerlərdə çiskinli yağış yağacağı ehtimalı var. Cənub-qərb küləyi gündüz arabir güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 6-8°, gündüz 9-12° isti təşkil edəcək.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Cənub-qərb küləyi gündüz arabir güclənəcək. Gecə 0-5° isti, dağlıq ərazilərdə 3-5° şaxta, gündüz 7-12° isti olacağı gözlənilir. Yuxarı Qarabağ: Xankəndi, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kəlbəcər, həmçinin Daşkəsən-Gədəbəy rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Gecə 3° şaxtadan 2°-dək isti, gündüz 5-8° isti olacağı ehtimalı var.

Qazax, Gəncə, Goranboy, Tərtər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Səhər ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Gecə 2-7° isti, gündüz 8-13° isti olacağı gözlənilir. Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayıllı, Ağsu, Şamaxı, Siyəzən, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında hava əsasən yağmursuz olacaq. Gecə 0-5° isti, gündüz 6-11° isti, dağlarda gecə 2-7° şaxta, gündüz 0-5° isti olacağı ehtimal edilir.

Mərkəzi-Aran: Mingəçevir, Yevlax, Göyçay, Ağdaş, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Biləsuvar, Saatlı, Şirvan, Hacıqabul, Salyan, Neftçala rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Gecə və səhər ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Gecə 4-8° isti, gündüz 9-14° isti təşkil edəcəyi gözlənilir. Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara rayonlarında gecə və səhər bəzi yerlərdə yağış yağacağı, gündüz əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Gecə 7-9° isti, gündüz 10-13° isti, dağlarda gecə 1-5° isti, gündüz 7-10° isti olacağı ehtimal edilir.

Son günler mətbuatda plastik qablar və polietilen torbalardan istifadənin insan sağlamlığına və ekologiyaya zərəri haqda müzakirələr artmaqdadır. Paralel olaraq, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi də bu məhsullardan tədricən imtina edilməsi istiqamətində işlər aparır.

Əsasən də mağazalarda müştərilərə pulsuz verilən sellofan torbaların gələcəkdə ödənişli olması ilə bağlı məsələ gündəmə çıxarılıb. Güman edilir ki, bu torbalar pullu olsa, müştərilər ondan az istifadə edər. Lakin məsələyə cəmiyyətin mövqeyi birmənalı deyil. Ekspertlər isə atılan addımları ekoloji mühitin qorunması baxımından müsbət hesab edirlər.

Bəs Azərbaycanda polietilen torbalardan tamamilə imtina nə kimi problemlər yarada bilər? Sellofan torbalar ödənişli olarsa istehlakçılar bu ondan imtina edəcəkmidi? Bu məhsulların istehsalı sahəsində çalışan yüzlərlə işçinin aqibəti necə olacaq? Musavat.com-un müxbiri bu sualların ardınca polietilen torbaların toplandıqı səxə baş çəkib. Həmçinin, sellofan torbalardan gündəlik olaraq istifadə edən satıcıların və müştərilərin fikirlərini öyrənməyə çalışıb.

Qeyd edək ki, "8-ci kilometr bazarı"nın yaxınlığında sellofan tullantılarının qəbulu sexi fəaliyyət göstərir. Kənardan sadəcə bir iş kimi görünərsə də, bu sex onlarla insanın qazanc mənbəyinə çevrilib. Təbii ki, bu işlə kasıb təbəqədən olan insanlar məşğul olurlar.

Sellofan torbaların yığılmasına nəzarət edən şəxs bildirdi ki, bazardan həftə ərzində 3 yük maşını polietilen məhsulların tullantısı toplanır və Sumqayıtdakı zavodlara təhvil verilir: "Bizim işimiz müxtəlif yerlərdə sellofan torbaları toplamaq və həmin zavoda çatdırmaqdır. Sumqayıt şəhərində sellofan torbalardan istehsalı zavodu var. Burada işçilərdən sellofanın kiloqramını 40 qəpiyə, çirkiləri isə 10-15 qəpiyə alır.

Sellofan torbalardan imtina birmənalı qarşılanmır

"Ödənişli olsa da, tələbat azalmayacaq";

Eyyub Hüseynov: "Sellofanlarda qida məhsullarını uzun müddət saxlamaq təhlükəlidir"

Öz xərclərini hesablayıb, aldığımız malın üstünə 5-10 qəpiq qoyaraq zavoda satırıq. Yeni bu iş 15-20 nəfərin qazanc yeridir. Bazarda bir neçə yerdə təzə sellofan torbaların satışını heyata keçirənlər də var ki, son müzakirələr onları da narahat edir".

Sellofan satışı və yığılması ilə məşğul olanlar nazirliyin bu qərarından narahatdırlar. Onların dediyinə görə, sellofan torbaların ləğv olunması bir neçə sexin bağlanması mənasına gəlir: "Təkcə bizim üçün 15 nəfərə yaxın işçi çalışır. Güne 10-15 manat pul qazanırlar. Bundan əlavə, ölkə ərazisində bir neçə zavod fəaliyyət göstərir. Təkcə

Sumqayıt zavodunda 30-a yaxın işçi işləyir".

Bazarda sellofan torbaların topdan və perakəndə satışı ilə məşğul olan satıcılar da bildirdilər ki, bazarda və marketlərdə sellofan torbalardan ödənişli olması istehlakçıların tələbatını azaltmayacaq. "Əgər sellofanlardan istifadənin qarşısını almaq istəyirlərsə, alternativ materiallardan torbalar istehsal olunmalı və bazarda özünə yer tutmalıdır. Rahatlıq baxımından bu torbaları əvəz edə biləcək nəşə yoxdur. Ola bilsin ki, hər hansı zərərli var, ancaq ölkəmizdə buna alternativ yoxdur. Məsələn, Avropada və Amerikada ka-

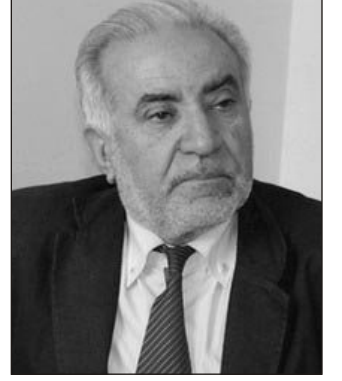
ğız torbalardan istifadə edilir. Lakin sellofan torba ilə müqayisədə bu çox baha başa gələcək".

Bəzi satıcılar sellofan torbaların ləğv olunmasının hansısa monopolist şirkətin səfəri ilə ortaya atıldığını iddia edirlər: "Məqsəd bu sahədə fəaliyyət göstərən sahibkarları sıxışdırmaqdır. Bir ildən artıqdır ki, nazirlik heç Bakıda restoranlardan çıxan tütünün qarşısını ala bilmir. Sellofan məsələsi də bir müddət müzakirə olunduqdan sonra gündəmədən düşəcək".

Alıcılar isə polietilen torbaların zərərli olduğunu təsdiqləsələr də, istifadə üçün bundan da-

ha əlverişli bir vasitə olmadığını bildirdilər: "Biz anlaya bilmirik ki, marketə və ya bazara getmək üçün əlimizdə parça torbalar, zənbillər gəzdirməliyik və ya hər dəfə bazarlıq edəndə buna pul verib almalıyıq? Sellofanda qida məhsullarının saxlanması zərərli olsa da, daşınması üçün yararlıdır. Pullu olsa belə məcbur olub alacağıq".

Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov da "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, burada əsas məqsəd ətraf mühitə tullantıların azaldılmasıdır: "Sellofan torbaların pullu olması məsələsi bizim 5 il öncə verdiyimiz təklif idi. MDB məka-

nında bu cür sellofan torbalar pulludur. Nazik və şəffaf formadadır. Əgər pullu olarsa, əhali bir müddətdən sonra ev torbalarından istifadə edəcək. Düşünürəm ki, bu nazirlik tərəfindən düzgün yanaşmadır. Hər halda ətraf mühiti çirkəndirməmək üçün gərək bu addım atılsın. Ən yaxşı alternativ kəş materialından və ya parçadan tikilən zənbillərdir. Həmişə zənbillər də ekoloji baxımdan təmizdir. "Azersun holding" özünün marketlər şəbəkəsi olan "Bazarstore"larda sellofan torbaları xeyli nazikləşdirib və üzərinə kətan torbalardan istifadə məsləhət gördüyü qeyd olunub. Ətraf mühiti təmiz saxlamaq üçün başqa yol yoxdur. Bundan əlavə, sellofan torbalar yandırılan zaman ətrafa zəhərli qaz buraxır. Bu torbalara isti şəkildə olan yeyinti məhsullarının bükülməsi qətiyyətlə doğru deyil. Bununla yanaşı, sellofanlarda qida məhsullarını uzun müddət saxlamaq təhlükəlidir. Zavodların bağlanacağı məsələsinə gəlincə, gələcək nəsillər üçün ətraf mühitin təmizliyini saxlamaq kimi global məsələ qarşısında işsizlik çox kiçik məsələdir. İnsanların və gələcək nəsillərin sağlam olması üçün bu məsələdə sona qədər gedilməlidir".

□ **Məğrur MƏRD,**
Fotolar müəllifindir

İran-Azərbaycan əlaqələri ciddi sınaqdan keçir

Ekspert: "Azərbaycan hökuməti ABŞ-la münasibətləri nəzərə alaraq, bir çox planları təxirə salmağı düşünür"

Bu il noyabrın 5-dən etibarən ABŞ-ın İrana qarşı sanksiyalarının ikinci paketi qüvvəyə minib. Həmin sanksiyalar İranın enerji, maliyyə-bank və gömi-hava daşımaları kimi iqtisadiyyatın strateji sahələrinə şamil olunub.

Sanksiyalar siyahısına 300-ü yeni olmaqla 700-dən çox hüquqi və fiziki şəxsin adı salınıb. Vaşinqton bəyan edib ki, sanksiyalar vasitəsilə İranın neft ixracını sifirə endirəcəklər. Bununla belə, ABŞ 8 ölkə - Çin, Hindistan, Türkiyə, Cənubi Koreya, Yaponiya, Tayvan, İtaliya və Yunanıstanı sanksiyalardan müvəqqəti güzəşt edərək 6 ay ərzində onların İrandan neft idxal etmələrinə icazə verib. Bir şərtlə ki, həmin dövlətlər İran neftinin idxalını tədricən azaldacaqlar. Lakin hələ bəzi istisnalar var ki, sanksiyalardan kənar qalıb.

Sanksiyalar İranın xarici dövlətlərlə ticarət əlaqələrinə də təsirli olub. Bəs Azərbaycanla olan əlaqələr hansı səviyyədə qalıb?

"Yeni Müsavat"a danışan iqtisadi ekspert Natiq Cəfəri bildirdi ki, İrana bağlı Azərbaycanın sanksiyalardan öncə planları çox olub: "Səhəb dərmən, gübrə zavodunun açılması, "Şimal-Cənub" neqliyyat dəhlizi ilə bağlı planlar mövcud idi və danışıqlar gedirdi. Gübrə zavodu ilə bağlı ilk anlaşma var idi ki, Azərbaycanla bununla bağlı problemlər var və ölkə ərazisində aqrar sektora xidmət etmək üçün də bir zavodun açılması lazımdır. Görünən odur ki, Azərbaycan hökuməti Amerika ilə münasibətlərin korlanma biləcəyindən ehtiyat edərək, bir çox planları təxirə salmağı düşünür. Heç də təsadüfi deyil ki, bu yaxınlarda İran rəsmiləri Azərbaycanda səfərdə olmuşdular və müxtəlif istiqamətlər

üzrə danışıqların davam etdirilməsi ilə bağlı müəyyən addımlar atıldı. Lakin konkret olaraq nəticə yoxdur. Düşünürəm ki, Azərbaycan hökuməti Amerika ilə əlaqələri sual altına qoyub İrana hansısa sanksiyaların altına düşə biləcək addımlar atsın. Sərhəyati ticarətlə bağlı da

hələ ki böyük problemlər olmasa da, Azərbaycan tərəfindən ümumi qaydaların dəyişdirilməsinə görə İrandan gətirilən məhsulların həcminə də azalmalar müşahidə olunur və bu, davam edəcək. Lakin hesab edirəm ki, bu məsələ təkcə sanksiyalarla bağlı deyil. Belə ki,

Azərbaycanda daxili bazanın qorunmasının sərtləşdirilməsi yönündə atılan addımlar var. Yaxın gələcəkdə Amerika-İran danışıqları baş tutmasa və müəyyən yumşalma olmasa, Azərbaycan tərəfi böyük layihələrin hamısını təxirə salma və ya uzatma yolunda addımlar atacaq. Yeganə məsələ Neftçaladakı avtomobil zavodu ilə bağlıdır. Hələ ki sanksiyaların tətbiqindən öncə gətirilmiş, böyük həcmli detallar vardı. Hansı ki, bu detalların böyük əksəriyyəti hazır halda gətirilib və Neftçalada ancaq yığılma məşğul olurdular. Bunlarla bağlı konkret qərar qəbul olunmayıb. Düşünürəm ki, yığılan avtomobillərin satışında da problem olduğu üçün nəzərdə tutulmuş həcmə çatılmayıb. Bu günə qədər orada yığılan maşınların böyük əksəriyyətini dövlət alıb. Gələcək illərin əvvəllərinə qədər həmin zavodun işləməsi üçün detallar mövcuddur. Fevral ayında isə bununla bağlı Azərbaycanda müəyyən qərarlar qəbul oluna bilər. Çünki Amerikanın avtomobil sənayesinə yönəlmiş sanksiyaları var. Ola bilər ki, Neftçaladakı zavodun da işləməsi müəyyən müddətə təxirə düşsün".

N. Cəfəri İranda vəziyyət barəsində də fikrini bildirib: "İranda

hələ də sosial- iqtisadi vəziyyətlə bağlı problemlər davam edir. Yeri gəlmişkən, İran realinin qiymətdən düşməsi sürətlənib. Eyni zamanda əhalinin iqtisadi vəziyyətdən doğan narazılıqlarının artması prosesi də gedir. Zaman-zaman hətta etirazlar da olur. Bu yaxınlarda İran parlamentində nadir görünən hadisə də baş verdi - 17 deputat istefa verdi. Onlar hökumətin sosial-iqtisadi siyasətinə etiraz edib, sosial layihələrin təxirə salınması ilə bağlı qərarına etiraz etdilər. Şəhv etməmişəm, İranda ilk dəfə idi ki, bu cür toplu şəkildə deputat istefa verirdi. Bu, vəziyyətin mürəkkəb olduğunu göstərir. Lakin bir məsələ də var ki, bunu Qərb dövlətləri, o cümlədən Amerika sonuna qədər hesablaya bilmir. Belə ki, İran kimi toplumlarda, yeni Şərq toplularda xarici aqressiya qarşısına vətəndaşların daha da sıx birləşməsi amili var. Üstəlik, bu amil ciddi rol oynayır. Qərb dünyasının İrana qarşı çox ciddi aqressiv münasibəti, daxildə əhalini hökumətin, yaxud da həmin rejimin ətrafında birləşməsinə sövq edir. Müvəqqəti olaraq bir effekt yaranıb. Yəqin ki, Qərb düşünür ki, bir müddət sonra bu effekt qalmayacaq və sosial problemlər üstünlük təşkil edəcək. Hələ ki Amerikanın sanksiyalar yolu ilə müxtəlif nəticələr əldə etmək hədəfi tam tutmayıb. İrana qarşı aqressiya artdıqca, əhalinin bir qismi hökumətin arxasında durmağa çalışır. Bunu isə Qərb dövlətləri hesablaya bilmir".

□ **Əli RAİS,**
"Yeni Müsavat"

Bıçaqdan qayçıya doğru təkamül

Samir SARI

Oturub soyuq başla, ağıllı-ağıllı düşünsək, baş vermiş hadisənin məbədinin daha pis inkişaf variantlarını ciddi-ciddi götür-qoy etsək, əminliklə demək olar ki, xəyanətə görə arvadının başını qırılan kişinin hərəkəti təkamüldür, irəliyə doğru addımdır.

Feministlər və onlara havadarlıq edənlər, türkən sözü, həmən qızmasın, söhbət ondan gedir ki, beş-altı ay qabağa qədər xəyanətə görə qadınları kəsici-deşici alətlərlə öldürüdürlər, amma indi kəsici-deşici alət, konkret olaraq, qayçı öz təyinatı üzrə işlədir. Bu şüurlarda baş verən inqilabın əlamətidir.

Yoxsa o nəydi, 35-45 yaşlı kişilər boşadıqları qadınları belə təqib edir, ya öldürüdürlər, ya da yaralayırırlar. Səbəb də nəymiş? Qadının həyatında biri varmış. Zalım oğlu, sən bu qadınlardan ayrılısan, özün evlənmisən, amma kontrol edirsən ki, qadın heç kəsə yaxın getməsin, "evində otursun, uşaqlarını böyütsün". Yox, hərgah boşanmış qadın öz şəxsi həyatını öz bildiyi kimi yaşamaq istəyirsə, keçmiş ər əlində bıçaq böyütdən çıxırdı ki, o, el-obanın "filankəsin övladlarının anası gəzir" deməsinə təhəmmül edə bilməz.

Bu, əlbəttə, vəhşilik idi. Adama deyirlər, belə qeyrətli oğlansan, arvadını boşama, elə davran ki, o, boşanmaq istəməsin. Daha boşayandan sonra özünü əli surquçulu namus kəşikçisi kimi aparma.

İkinci başqırma vəziyyəsinin olması göstərir ki, bu hadisə artıq trendə çevrilir. Belə dəbin özü də anormaldır, amma yə-nə də...

Demək, xəyanətə uğrayan kişilərin başı işləməyə başlayıb, anlayırlar ki, qadını öldürüb uzun müddət türmədə yatana qədər, xəyanətkarın başını qırmaq, qısa almaq, dilə-ağıza düşmək, amma onu və nəslini biabir etmək daha yaxşıdır.

Ümid var ki, qırın işləri də bir müddət davam edəcək, amma gün gələcək ki, ailə-məişət münasibətinə görə adam öldürmək, yaralamaq, baş qırmaq ənənəsinə son qoyulacaq, bir yerdə yaşaması mümkün olmayan cütlüklər məhkəmədə adam balası kimi ayrılacaqlar.

Avropada cütlüklər belə ayrılır, çox mədəni şəkildə boşanırlar. Məhkəmədə dalaşib-söyüşmələr, komanda şəkildə süpürəlmə, qəbiləarası yumruqlaşma olmur. Murat Boz və Sərdar Ortaç demişkən, "iki mədəni insan kimi" ayrılırlar, hətta sonradan vaxtaşırı görüşür, övladlarının problemini birgə həll edir, necə deyirlər, ailəvi dost olurlar.

Bizimkilər də nə vaxtsa ciblərindəki bıçağı, qayçıyı kənara atıb boşanma proseduru soyuqqanlıqla yaşayacaqlar. Nə vaxtsa - bəlkə də 100 ildən sonra.

Amma "xəyanətə görə bıçaqlanma"da mərhələsindən "xəyanətə görə başı qırılma" mərhələsinə adlamanın özü bu istiqamətdə təkamülün sürətləndiyindən xəbər verir.

İndi gələk məsələnin o biri üzünə. Haqlı bir sual var və o da aktuallaşır: bəs kişi xəyanətlərinin cəzası nə olsun? Feministlər bu fikirdədir ki, belədirsə, onda xəyanətkar kişilərin də başı qırılmalıdır.

Prinsipcə, mümkündür. Qadın özü bunu texniki baxımdan təbşəsinə həyata keçirə bilməyə də, kişi qohumlarının gücü hesabına edə bilər (heç Stavropolda arvadının başını qırılan kişi də proseduru təbşəsinə icra etməmişdi). Çətin olmaz. İki nəfər xaini tutar, bir nəfər də qayçılayar.

Amma burada iki məqam var. Birincisi, xəyanətkar kişi keçəl ola bilər və bu səbəbdən ona müvafiq cəzanı verməyin yeri olmaz. İkincisi, başı ala-tala qırılmış kişi gedib başını dibindən qırxa bilər, soruşanlara da deyər, başında tük saxlaya bilmirəm, belə yaxşıdır. Hətta üzə düşüb daima köhnə vaxtın cəngüdənləri kimi keçəl gəzər.

Bununla belə, ideya vermək kimi çıxmasın, xəyanətkar keçəllərə başqa cəza növü fikirləşmək mümkündür. Məsələn, onların başını da yüngülcə yarmaq olar. Oxlovla. Qulplu tavayla. Allah nə verdisə. Qoy bir müddət başıyarıq gəzsinlər.

Təbii ki, eləsi olacaq, başı yanlan kimi, qarabağlıların sözü olmasın, "milisliyəyə" (polisə) qaçaacaq, ya da bakılılar demişkən, "milsəner" (polis) çağıracaq. Elə olanda da hadisə mediaya sızacaq. Bir də görəcəyik, saytlar, qəzetlər yazır: "Xəyanətə görə başı oxlovla yarılmış kişinin işi - təfərrüat"; "Xəyanət üstündə başı çətilmiş ər canlı yayımda"; "Başı yarılmış kişi şikayətini geri götürdü - "Ailəmi dağıtmaq istəmirəm"; "Xəyanətkar ər israr edir: "O oxlov zərbələrini ona bağışlaya-yacağam"; "Müstəntiq başı yarılmış ərlə bağlı danışdı: "Oxlovdan başqa məqsədlə istifadə olunub-olunmadığı araşdırılır" və sair və ilaxır.

Bəli, dəyişək, inkişaf edək, çalışın, getdiyiniz yolları da dəyişin. Damarlardakı qan damla-damla toplanır, onu axıtmağa dəyməz. Qoy heç kəs indən belə bərbərlərin funksiyasını öz üzərinə götürməsin. İldə 10 min cütlük boşanır - səssiz-küysüz. Yeni medianın dilinə düşmədən...

Milli Məclisin dekabrın 7-də keçirilən plenar iclasında parlamentin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri, hakim Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) icra katibinin müavini Siyavuş Novruzov Rusiyadakı azərbaycanlı iş adamlarını sört tənqid edib və sensasion ittiham irəli sürüb. Deputat onları fəaliyyətsizliklə ittiham edib bildirib ki, Rusiya ilə Azərbaycan arasında yüksək səviyyəli münasibətlərdən ən çox bəhrələnenlər bu ölkədə bizneslə, sahibkarlıqla məşğul olan azərbaycanlılardır.

ÜAK-ın boş qalan yeri: Rusiyadakı diasporumuz niyə təşkilatlana bilmir?

Fəzail Ağamalı: "Bu adamları axtarıb prosesə cəlb etmək lazımdır..."

"Zatulin haqqında danışılır. Onun keçirdiyi toplantıda erməni diasporu iştirak edir və onların cəlb etdiyi insanlar var. Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyi, Heydər Əliyev Fondu və gənclər təşkilatlarından başqa hansı təşkilat orada tədbir keçirib? Hansı tədbir keçirərək Rusiya ictimaiyyətini oraya toplayır? Axı oradakı imkanlı şəxslər ölkələrarası imkanlardan istifadə edirlər, bəhrələnilirlər".

Azərbaycanlıların Rusiyada böyük diaspor təşkilatı olan Ümumrusiya Azərbaycan Konqresinin (ÜAK) ötən ilin may ayından etibarən fəaliyyətini dayandıraraq. Bu təşkilat ölkənin ən böyük diaspor təşkilatlarından hesab edilirdi və fəaliyyətini ekspertlər yüksək qiymətləndirirdilər. O vaxt Rusiya Federasiyası Ali Məhkəməsində ÜAK-ın qeydiyyatının ləğvi barədə Rusiya Ədliyyə Nazirliyinin iddiası üzrə proses keçirildi. Ali Məhkəmə Ədliyyə Nazirliyinin iddiasını təmin edərək, ÜAK-ın qeydiyyatının ləğv olunması barədə qərar verdi. O zaman dan etibarən hələ də ÜAK-ın fəaliyyəti bərpa olunmayıb. Ötən aylardan ÜAK-ın yerinə yeni təşkilatın yaradılacağı söylənilsə də, hələ ki, bu ideya da gerçəkləşməyib.

"Yeni Müsavat"a danışan deputat Fəzail Ağamalı, həmçinin sözlədiklərini dəstəkləyib. O bildirib ki, Siyavuş Novruzovun fikirləri tamamilə həqiqəti əks etdirir: "Azərbaycan diasporu Rusiyada böyük çəkiyə malikdir, lakin təəssüf ki, onlar təşkilatlanmış səviyyədə deyillər. Azərbaycanın milli, dövlət maraqlarına xidmət

edən səviyyədə öz işlərini qura bilməyiblər. Həqiqətən də, Rusiyada çox böyük və imkanlara malik olan soydaşlarımız fəaliyyət göstərirlər. Təəssüf ki, onlar bir yere yığılıb, həm rastlaşdıqları problemləri həll etmək, həm də Rusiyada böyük diaspor təşkil edərək Azərbaycana qarşı düşmənçilik mövqeyi nümayiş etdirən ermənilərə qarşı dayanmaq, onların anti-Azərbaycan mövqeyini ifşa etməyə çalışmırlar. Bu, əlbəttə ki, böyük təəssüf doğurur. Gəlin, Rusiyada Ermənistanın maraqlarını müdafiə edən erməni diasporunun fəaliyyətinə də baxaq. Arada çox ciddi bir fərq görəcəyik. Rusiya Azərbaycan üçün bütün mənələrdə əhəmiyyətli bir ölkədir. Eyni zamanda siyasi bir məkən kimi ora Azərbaycan üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bu baxımdan biz Rusiyadakı diasporumuzun güclənməsini çox arzu edirik. Ən müxtəlif vaxtlarda buna müəyyən cəhdlər olub, konkret addımlar atılıb. Lakin onları bir yere yığıb, güclü təşkilat şəklində formalaşdırmaq, çox təəssüf ki, mümkün olmayıb. Əksinə, azərbaycanlıların imkanlı adamları vaxtilə bir "Milyarderlər ittifaqı" adlanan an-

siya-Azərbaycan Parlamentlərarası Dostluq Qrupunun rəhbəri Dmitri Savelyevin fəaliyyəti də Azərbaycanın maraqlarının müdafiəsi baxımından yüksək səviyyədedir: "O, hər zaman özünün prinsipial mövqeyini ortaya qoyur. Diasporla İş Üzrə Dövlət Komitəsinə rəhbər gətirilən, bizim keçmiş həmkarımız Fuad Muradov da öz fəaliyyətini ciddi şəkildə qurmuşdur. O, dünyada güclü Azərbaycan diasporunu yaratmaq üçün potensialını səfərbər edib. Əminəm ki, onun bu fəaliyyəti konkret nəticələri verəcək. Təbii ki, eger ayrı-ayrı ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız Azərbaycan diasporunun güclənməsi üçün töhfələr verməyə, Muradovun da cəhdləri konkret nəticələr verməz. Ona görə də iki amil bir-birini tamamlamalıdır. Birincisi, Azərbaycan dövlətinin rəsmi mövqeyidir ki, burada problem yoxdur. İkincisi, xaricdəki azərbaycanlılar diaspor ətrafında birləşib, Azərbaycanı xaricdə müdafiə etmək lazımdır. Bu, yuxarıda da qeyd etdiyimiz kimi, zəifdir və bizdə təəssüf doğurur. Hər halda onların içərisində kifayət qədər vətənpərvər insanlar var. Bu adamları axtarıb, prosesə cəlb etmək lazımdır. Ümidvaram ki, bu amillər özünü doğruldarsa, diasporumuz güclənə bilər. Biz, bu xətti sona qədər davam etdirməliyik. Çünki dünyada yetərləncə güclü olan erməni diasporuna qarşı, bizim diasporumuz formalaşmalıdır ki, onların anti-Azərbaycan fəaliyyətlərinə cavab verən mübarizə apara bilək".

□ ƏNİ RAİS,
"Yeni Müsavat"

Deputat söyləyib ki, Ru-

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (QSC) sədri vəzifəsində çalışmış Arif Əsgərovun yaxın qohumunun cinayət işi üzrə proses davam edir. Məhkəmə qarşısına çıxarılan Rahib İsmayıl oğlu Hüseynov Arif Əsgərovun baldızının oğludur. Dələduzluqla külli miqdarda pulu ələ keçirməkdə təqsirləndirilən R.Hüseynov ittiham üzrə özünü təqsirli bilmir. Deyir ki, pulları müxtəlif vəzifəli şəxslərdən alan xalası oğlu Elnar Arif oğlu Əsgərovdur. O, sadəcə, alınan pulların hesabını aparıb və həmin pullara görə ödənen faizləri verib.

Bu və başlarına gələn digər hadisələr haqda Hüseynovlar ailəsi - Lətifə və İsmayıl Hüseynovlar "Yeni Müsavat"a geniş danışblar.

Vaxtilə böyük maddi imkanları olan İsmayıl Hüseynov hazırda müflis durumdadır. Bakıdakı evləri, mal-mülkləri əllərindən çıxıb. Bir oğlu Emin Hüseynov 9 il həbs cəzasına məhkum edilib. 6 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində saxlanılır. Digər oğlu Rahib Hüseynov da qeyd etdiyimiz kimi, hazırda hakim qarşısındadır. İsmayıl Hüseynov ötən gün növbəti dəfə dövlət rəhbərliyinə müraciət edərək, kömək istəyib.

"Pulu Arif Əsgərovun oğlu Elnar Əsgərova vermişəm"

O deyir ki, övladların Eminin və Rahibin işi üzrə ədalətli araşdırma aparılmasını istəyir: "Araşdırırsınlar, görəcəklər ki, pullar kimdədir. Mənim uşaqlarım sadəcə işçi olublar. Bu məsələ düşünülüb şantajdır. 2014-cü ildə oğlum Rahibin işi xitam olundu. Ona görə ki, 21 milyon manat qaytarıldı. İş üzrə 10-a yaxın zərərçəkən vardı. Arif Əsgərov 2 nəfər istisna olmaqla, bütün zərərçəkənlərin pulunu ödədi. 2 nəfərin pulunu ödəmədilər, saxladılar.

"Bütün pullar Arif Əsgərovun oğlundadır" - mənimsəmə işinin yeni təfərrüatları

Sabiq nazir müavininin bacanağı: "Oğlumda Elnar Əsgərova məxsus 20-30 milyon pulun qara mühasibatlıq hesabı var"

Həmin zərərçəkənlərdən biri oğlum Emin Hüseynova qarşı cinayət işində saxlanıldı. Zərərçəkən Emin Məmmədovun pulunu vermədilər. Bunu təsdiq edən Emin Məmmədovun səs yazısı da var. Həmin səs yazısında Emin Məmmədov deyir ki, mən pulu Arif Əsgərovun oğlu Elnar Əsgərova vermişəm. Ancaq hakim M.Xankişiyev bunu nəzərə almaq istəmir. Nə də müstəntiq bu məqamı araşdırmır ki, heçqəf

üzə çıxsın. Hamı bilir ki, bizdə o qədər pul olmayıb. Bütün pullar Arif Əsgərovun oğlu Elnardadır. Müstəntiq deyir sən kimsən, nə gücün var? Onlara gücün çatmaz.

Zərərçəkmiş Qoşqar Zeynalovun da pulunu qəsdən ödəmədilər. Onu da oğlum Rahib Hüseynovun işində zərərçəkən kimi saxladılar. Qoşqar mənim evimdə dedi ki, mən çoban oğluna pul vermərəm. Gedin Arif Əsgərova deyən pulu versin. Bizim mal-heyvan saxladığımızı bilib belə deyirdi. Bilirdi ki, pullar Elnar Əsgərov-

dadır.

Məmurun sahibkarlıqla, bizneslə məşğul olması qadağandır. Bu adamlar özləri kənara dayanıb arvad-uşaqlarını qabağa verirlər. Mənim oğlumda Elnar Əsgərova məxsus 20-30 milyon pulun qara mühasibatlıq hesabı var. Vəzifəli şəxslər 5-6 il yüz minlərlə faiz alıblar. Mənim oğlum bu işdə sırf işçi olub. Əsas günahkar Elnar Əsgərov azadlıqda gəzir. Qeydlər var, Elnar Əsgərova pul verənlər 5 il faiz alıb. Hamısı da imkanlı adamlardır. Gəlib istintaqla anlaşıldılar və get-

dilər. İndi Arif Əsgərov vəzifədən çıxandan sonra həmin pulların kökünü vermir. Deyir yaxşı edim, nədən qorxacam, vəzifəm yox, pulum yox. Heç kim də o qarıya gedib pul istəyə bilmir. Qarıda çoxlu mühafizəçi polis var. Mən yoldaşımın dediyi kimi, borcluların pulunu verin. Bizim uşaqlar da azad olsun. Elnar Əsgərov bizi Binaqədi polisində verdi ki, xalam bizi narahat edir, öldürməyə gəlir. Elnar Əsgərov bizə deyir ki, ay bədbəxtlər, siz nə edə bilərsiniz? Her şey pulla ölçülür. Dərman almağa pul tapmırsınız.

Biz də deyirik ki, bəli Elnar, pulumuz yoxdur, amma dövlətimiz var".

Qeyd edək ki, Rahib Hüseynov Arif Əsgərov Dəmiryol İdarəsinin rəisi olduğu dövrdə orada marketing və satış idarəsinin müdiri işləyib. İndi isə müxtəlif adamlardan biznes qurmaq adıyla milyonlarla pul alıb aldatmaqda suçlanır. İttihama görə, R.Hüseynov pulunu aldığı zərərçəkmişlərə "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC üçün xaricdən yataq dəstləri gətirəcəyini, qazancın 20 faizinin onlara verilecəyini vəd edib. Məhkəmədə Rahib Hüseynov zərərçəkmişlərdən alınan pulları xalası oğlu Elnara verdiyini deyir, sübut kimi əlindəki qeydiyyat kitablarını, səs yazılarını (<https://www.youtube.com/watch?v=KmkYshd75CQ&feature=youtu.be>) təqdim edir. Bununla belə Elnar Əsgərov məhkəmədə şahid, o isə təqsirləndirilən şəxsdir. Artıq dövlət ittihamçısı Rahib Hüseynovun 10 il azadlıqdan məhrum edilməsi ilə bağlı çıxış da edib. Rahib Hüseynovun atası İsmayıl Hüseynov deyir ki, övladların böyük haqsızlığın qurbanıdır, dövlətdən kömək istəyir.

□ E.HÜSEYNOV, "Yeni Müsavat"

Bakıda təzə binalara qoyulan "gec partlayan bomba"

Normativə uyğun gəlməyən və tikintidə rəsmən qadağan olunmuş ucuz İran armaturlarından istifadə gələcəkdə kütləvi tələfata səbəb ola bilər...

Bakıda İrandan gətirilən ucuz və eyni zamanda, heç bir texnoloji normalara cavab verməyən armaturlardan istifadə olunan daha bir neçə tikinti meydançası müəyyən olunub. Virtualaz.org-un əməkdaşlarının apardıqları araşdırmalar nəticəsində bəlli olub ki, hazırda Şirin Mirzəyev küçəsində inşa olunan və Ağ şəhərdə bünövrəsi qoyulan çoxmərtəbəli yaşayış binalarının tikintisində İran sexlərində istehsal olunan armaturlardan istifadə edilməkdədir.

Bildirilir ki, ABŞ-ın güclü sanksiyalarının təsiri altında əzizlən İran ölkəyə valyuta daxilolmalarını təmin edə bilmək üçün armatur ixracında dempinq siyasəti tətbiq edib. Nəticədə ucuz İran armaturları sürətlə qonşu ölkələrin, o cümlədən Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyənin bazarlarına daxil olaraq yerli istehsalçıları çökdürüb. Lakin ucuz İran armaturları təkə yerli istehsalçıların sıradan çıxarılması və nəticədə iş yerlərinin bağlanması ilə nəticələnir. Eyni zamanda gələcəkdə kütləvi insan tələfatı ilə müşayiət olunan bina uçurlarının da bünövrəsini qoyur.

Məsələ burasındadır ki, İranda köhnəlmiş de olsa texnoloji normaları tətbiq etmək istehsal həyata keçirən iri metallurgiya müəssisələri ilə yanaşı Azərbaycanda olduğu kimi heç bir texno-

loji normalara əməl etməyən, primitiv üsulla armatur istehsal edən çoxsaylı kiçik zavodlar, yaxud sexlər də fəaliyyət göstərir. Hansı ki, belə zavodlardan birinin ("Saba Steel") istehsal etdiyi və Səudiyyə Ərəbistanına ixrac edilmiş armaturun beton bloka deyəndə şüşə boru kimi necə sındığını əks etdirən kadrlar internetdə var.

Gürcüstan mütəxəssisləri də bu ölkənin bazarını doldurmuş İran armaturlarının keyfiyyəti, heç bir texnoloji normalara cavab vermədiyini haqda həyəcan təbii çalır. Azərbaycanda isə tikintidə təhlükəsizlik normalarına əməl edilməsinə nəzarət edən dövlət orqanları İran armaturlarının aşağı keyfiyyətini nəzərə alaraq ondan tikintidə istifadə edilməsinə rəsmən icazə vermir.

Hərçənd araşdırılıb ki, İran

armaturlarından istifadə edən tikinti şirkətləri dövlət orqanlarına faktiki olaraq kələk gəlirlər. Onlar sənədləri FHN-nin Tikintidə Təhlükəsizliyə Nəzarət Dövlət Agentliyinə təqdim edəndə ayrı-ayrı vaxtlarda aldıkları yerli armaturun ("Baku Steel Company" tərəfindən istehsal olunmuş) yarılıqları toplayıb təqdim edirlər.

Bakının tikinti meydançalında araşdırmalar göstərib ki, Nizami rayonunda, 8-ci kilometr yaşayış massivində (Şirin Mirzəyev küçəsi, 109-111) "Rahatlığın Məkanı" MMC adlı tikinti şirkəti tərəfindən inşa olunan çoxmərtəbəli yaşayış binalarında İran armaturlarından istifadə edilir. Bu armaturların şirkət özü İranda alıb gətirir və tikinti materialı heç bir laborator yoxlamalardan keçməyib. Eyni zamanda, Bakının mərkəzində, "Ağ şəhər" massivində bünövrəsi qoyulan "ANCORA Residence" yaşayış kompleksində də İranda gətirilmiş armaturlardan istifadə edilməkdədir. Bu kompleksi "Fortis.az" adlı şirkət inşa edir. Kompleksə bir neçə çoxmərtəbəli yaşayış binası daxil olacaq.

Narahatlıq bundan ibarətdir ki, Azərbaycanın yağışdan sonra göbələk kimi artan tikinti baronları inşaatın maya dəyərini maksimum aşağı salmaq və nəticədə daha çox qazanmaq üçün İranda məhz kустar zavodların mallarını alıb gətirirlər. Deməli, müvafiq dövlət strukturları ləngimədən bütün tikinti meydançalında təftişə başlamalı və istifadə olunan armaturun mənşəyini, standartlara nə dərəcədə cavab verdiyini müəyyən etməlidir.

İnternet mənbələrində xarici mütəxəssislərin kövrək İran armaturlarından istifadə olunmasının hansı təhlükələrə gətirib çıxara biləcəyi haqda çoxsaylı rəylər var. Mütəxəssislər xəbərdarlıq edirlər ki, bu cür armaturla tikilən binalar hətta zəlzələnin təsiri olmadan da bir neçə il sonra öz-özünə dağıla bilər.

Azərbaycandan fərqli olaraq Gürcüstanda dövlət orqanları və özəl biznes bir neçə aydır İran armaturlarına qarşı antidempinq siyasətinin tətbiqi və keyfiyyətsiz, hətta təhlükəli inşaat materialının bazara buraxılmamasının yolları

nı araşdırır. "Business Georgia" saytı yazır ki, biznesmenlər və İqtisadiyyat Nazirliyi ucuz və keyfiyyətsiz İran armaturlarına qarşı antidempinq qanunun qəbulunu müzakirə edirlər. Bu barədə parlamentin sahə iqtisadiyyatı komitəsinin rəhbəri Roman Kakuliya deyib.

Deputat bildirib ki, son vaxtlar İran hökumətinin subsidiyaları sayəsində Gürcüstan bazarına dempinq qiymətləri ilə aq-

ressiv şəkildə İran armaturları daxil olur. Üstəlik ucuz İran armaturları həm də keyfiyyətsizdirsə, bu yerli metallurgiya müəssisələrini çökdürməklə yanaşı insan həyatını təhlükədə qoyan ciddi risk deməkdir. Deməli, sərhəddə ciddi nəzarət tətbiq etmək və ölkəyə gətirilən armaturun keyfiyyətini oradaca yoxlamaq lazımdır. Eyni zamanda daxili bazarın qorunması üçün antidempinq siyasəti həyata keçirilməlidir.

Dünən Ermənistanında növbədən-kənar parlament seçkiləri keçirilib. Yerli vaxtla saat 08:00-də ölkə üzrə 2010 seçki məntəqəsi açılıb. Səsvermə 20:00-dək davam edib. Seçkiləri 70 yerli və 32 xarici KİV, həmçinin 8 beynəlxalq və 22 yerli təşkilatlardan müşahidəçilər izləyib.

Ermənistan Mərkəzi Seçki Komissiyası seçkilərdə iştirak etmək üçün 9 partiya və 2 blok qeydə alıb. Seçkilərdə 11 siyasi qüvvə iştirak edib: "Mənim addımım" və "Biz" blokları, "Milli proqres", "Çiçəklənən Ermənistan", "İşıqlı Ermənistan", "Ermənistan İnqilabçı Federasiyası", "Ermənistan Respublikaçı Partiyası", "Sasna Tzrer", "Vətəndaş qərarı", "Sosial Demokrat", "Xristian-Milli Dirçəliş" və "Orinat Yerkir" partiyaları. Parlamentə düşmək üçün partiyalar 5, bloklar isə 7% toplamalı idilər.

Dünən gün ərzində seçkilərlə bağlı bir sıra məlumatlar yayılıb. Seçkilərdə bir sıra qanun pozuntuları qeydə alınıb.

"Report" xarici mətbuata istinadən xəbər verib ki, Loriysk vilayətinin 22/26 seçki məntəqəsində Nikol Paşinyanın rəhbəri olduğu blokun bülətlənləri gətirilməyib. Buna görə də seçki məntəqəsində səsvermə dayandırılıb. Bildirilir ki, növbədən-kənar parlament seçkilərində səsvermə zamanı pozuntuların olması barədə yeni xəbərdarlıq siqnalları gəlməyə başlayıb.

Məlum olub ki, Razdanda, 26/14 seçki məntəqəsində müşahidə kameraları işləmir. 13/2 seçki məntəqəsində isə yaxasında bəcək olan naməlum şəxs səsvermə otağına yaşlı adamla daxil olub.

Növbədən-kənar seçkilərdə seçici fəallığının kəskin azlığı da diqqət çəkib. Belə ki, saat 11:00-a olan nəticələrə əsasən seçkilərdə 201 min 250 nəfər seçici iştirak edib. Bu da seçicilərin 7.76%-ni təşkil edib. 2017-ci il 2 aprel parlament seçkisi zamanı 11:00-a olan seçici fəallığının 13.32% olduğunu xatırladan media isə əhəlinin həddən artıq passivliyini qabardıb. Halbuki "aprel inqilabı"ndan sonra əhəlinin seçkiyə inaminin artdığı və seçkidə daha aktiv iştirak edəcəyi proqnozlaşdırılırsa da, seçkiyə inananların sayında kəskin azalma müşahidə edilib.

Ermənistanın baş naziri səlahiyyətlərini yerinə yetirən, seçkidə "Mənim addımım" bloku ilə iştirak edən Nikol Paşinyanın sosial şəbəkə hesabından buna reaksiya verməyə məcbur olub. "Saat 11:00-a əsasən, seçici fəallığı əvvəlki seçkilərə görə çox aşağıdır. Bunun da izahı var: əvvəllər "Qazel" və avtobuslar seçiciləri məntəqələrə gətirmək üçün resyalarını dəyişirdilər, amma indi belə bir şey yoxdur", - Paşinyan qeyd edib.

Paşinyan xalqın demokratik prosesdə fəallığı, kütləvi şəkildə onu dəstəkləməsi haqda yaratmaq istədiyi rəyin dağılmasından narahatlığını isə belə ifadə edib: "Ümid edi-

Ermənistanında kritik seçkilər

qanun pozuntuları ilə keçdi

Politoloq: "Ölkə bu seçkilərlə sonsuz qarşıdurma mərhələsinə qədəm qoyur"

Nəzakət Məmmədova

rəm ki, seçicilər, nəhayət ki, ayrılacaq, qəhvələrini içdikdən sonra öz vətəndaşlıq borclarını yerinə yetirmək üçün seçki məntəqələrinə yollanacaqlar. Bəzi vilayətlərdə çiskinli hava olmasına baxmayaraq, ümid edirəm ki, siz evdə oturmayaçaqsınız. Mütləq gəlib səs verin və öz hökumətinizi formalaşdırın, onsuz da indi hakimiyyət xalqa məxsusdur".

Saat 14:00-a olan nəticələrə görə isə seçici fəallığı 24.53 faizə bərabər olub. Paytaxt İrəvanda bu göstərici 23.53 faiz, ikinci böyük şəhər sayılan Gümrüdə 18.22 faiz, Vanadzorda isə 24.21 faizə bərabər olub.

"İşıqlı Ermənistan" Partiyasının nümayəndələri seçkilərin gedişi ilə bağlı bir sıra narahatlıq doğuran xəbərlər alıblar. Həmin informasiyalar operativ şəkildə polisə çatdırılıb". Axar.az xəbər verir ki, bu sözləri partiyanın rəhbəri Edmon Marukyan deyib.

"Şikayətlər var. Bizə müxtəlif bölgələrdən müxtəlif fikirlər gəlir. Biz hazırda velosiped ixtira etmirik. Bizim etibarlı simalarımız var, biz bir-birimizə və digər iki partiya güveni-

rik", - Marukyan bildirib.

Ermənistanın sabiq prezidenti Serj Sərkisyan vəzifədən getdikdən sonra ilk dəfə ictimaiyyət içinə çıxıb. Virtualaz.org yerli KİV-ə istinadən bildirir ki, Sərkisyan ölkəsində keçirilən növbədən-kənar parlament seçkilərinə qatılaraq səsvermə hüququndan istifadə edib. Jurnalistlər seçki ilə bağlı ondan münasibət öyrənməyə çalışsalar da, Sərkisyan "mən sizə müsahibə verməyəcəyəm" deyərək seçki məntəqəsini tərk edib. Eks-prezident öncəki seçkilərdən fərqli olaraq, bu dəfə səsverməyə xanımı ilə deyil, tək gəlib.

Ermənistanında bu seçkilərdən ekspertlərin gözləntiləri müxtəliflik təşkil edib. Seçkilərin Rusiya və Qərb üçün ciddi önəm daşdığı əvvəlcədən məlum idi. Region və xüsusilə Azərbaycan üçün düşmən öl-kədəki seçki nəticələrinin mühüm əhəmiyyət kəsb edib-etməməsi yönündə fikirlər müxtəlifdir.

Politoloq Nəzakət Məmmədova "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, "GALLUP" beynəlxalq sorğu araşdırmaları mərkəzi-

nin məlumatlarına görə, Paşinyanın "Mənim addımım" bloku 69,4 faiz, Respublikaçılar Partiyası 1,3 faiz, Daşnaksütyun isə 1,2 faiz səs toplaya bilər: "Ermənistan Respublikaçılar Partiyası seçkiqabağı bəyanat yayıb. Lakin keçmişdə səhv buraxıldığını etiraf edən bu sənəd daha çox seçicilərlə vidalaşmaya bənzəyir. Hər kəs Paşinyanın qalib olacağını bilir, o cümlədən də onun rəqibləri. Təbii ki, Paşinyanın hakimiyyətə gəlməsi Rusiya və İran üçün yaxşı heç nə vəd etmir. Doğrudur, Fransa son dövrlərdə Ermənistan üzərində nüfuzundan istifadə edərək Avropa Birliyinin nümayəndəsi qismində ABŞ-ın Ermənistanından istifadə etməklə şimaldan İrana qarşı hər hansı tədbirin qarşısını almaq üçün Paşinyanla yaxınlaşmış. İndiki İran Fransanın dəstəyi ilə Xomeyninin qurduğu, 1979-cu ildə ABŞ və İsraili buradan çıxarıb Avropa Birliyinin nüfuz dairəsinə çevirdiyi nəhəng geosiyasi bir məkandır. Onun parçalanması, ABŞ və İsrailin onu zəiflətməsi Fransa və Almanyanın liderliyində Avropa Birliyini qane etmir. Ona görə də, ABŞ Ermənistanında çevriliş edib Paşinyanı hakimiyyətə gətirən kimi Avropa Birliyi, xüsusilə Fransa hərəkətə keçdi və ABŞ-ın Ermənistan ərazisindən İrana qarşı istifadəsinin qarşısını almağa çalışdı. Bu gün Fransada baş verənlər Makronun vahid Avropa ideyası ilə yanaşı, həm də Gürcüstan və Ermənistan Rusiya ilə birləşib ABŞ-a qarşı çıxmasına bir cavabdır. Paşinyanın hakimiyyətə gəlməsi ilk növbədə Ermə-

nistanın müxtəlif güc dairələri uğrunda bölünməsinə səbəb olacaq. Əvvəllər bu, yalnız Rusiya və onun icazə verdiyi dərəcədə İran idisə, indi isə bu Avropa Birliyi və ABŞ-dır. ABŞ Ermənistanında Rusiya, Avropa Birliyi və İranın birgə ittifaqının təsirinə qarşı mübarizə apar-malı olacaq. Paşinyanın hakimiyyətə gəlib ölkəsinin qapılarını Rusiyaya bağlayıb, ABŞ-a və Avropa Birliyinə açması təkcə Ermənistan deyil, bütün Cənubi Qafqazda güc tarazlığını dəyişməkdir. Rusiya hegemon mövqeyini itirib ABŞ-a qarşı Avropa Birliyi ilə birləşmək məcburiyyətindədir. Biz bunu təkcə Ermənistan deyil, Gürcüstanda da müşahidə edirik. Artıq Gür-

ABŞ-ın nəzarətində olan İrəvanla Rusiyadakı bəzi dairələrin nəzarətində olan Xankəndi rejimi arasında qarşıdurmanı artıracaq. Bundan başqa, İranın Ermənistanından istifadə etməklə, öz təbii qaz resurslarını Qara dəniz vasitəsilə Avropaya çıxarmaq planları ilə Qara dənizin sularına qərq olacaq. Üstəlik, Qara və Azov dənizlərində Rusiya və Ukrayna arasında gedən mübarizə və NATO gəmilərinin Qara dənizdə görünməsi nəzərə alınarsa, bu plan artıq iflasa uğramış sayıla bilər. Paşinyan Ermənistanı Köçəryan və Sərkisyan Ermənistanından iqtisadi inkişaf və demokratiya göstəricilərinə görə fərqlənməyəcək. Sadəcə, ölkə bir qüvvələrin

nəzarətindən başqa qüvvələrin nəzarətinə keçəcək və daxili siyasi qarşıdurma, hakimiyyətdən uzaqlaşdırılmış qüvvələrin revanş planları, Paşinyan hakimiyyətinə qarşı tərxiat-pozuculuq, hətta gələcəkdə silahlı qiyam baş verə bilər. Ermənistan bu seçkilərlə sonsuz, ucu bucağı görünməyən qarşıdurma mərhələsinə qədəm qoyur. Hətta Paşinyanın dediyi kimi avtoritarizmdən demokratiyaya keçid olsa belə, Ermənistanın buna kifayət qədər resursu çatmayacaq".

Politoloq onu da qeyd etdi ki, müstəqil olmayan ölkə heç zaman həqiqi demokratik ola bilməz: "Problem Paşinyan, yaxud başqa bir siyasətçidə olmaqdan daha çox, Ermənistanın potensialı ilə iddialarının uyğun olmamasındadır. Paşinyan yox, hətta demokratiyanın baniləri də hakimiyyətə gəlsə, vəziyyət çətin ki, düzələ. Çünki problem Ermənistan cəmiyyətində, onun işğalçı təfəkküründə, həqiqi demokratiyaya hazır olmamaqda, orta əsr düşüncəsində ilişib-qalmaqdadır. Demokratiya qurmaq potensialı olmayan ölkədə demokratiya vədləri isə boş və mənasız vaxt itkisindən başqa bir şey deyil".

Qəzet çapa gedərkən səsvermənin ilkin nəticələri məlum deyildi. "Ermənistanında keçirilən növbədən-kənar parlament seçkilərinin nəticələrinin elanına gecə yarısından etibarən başlanılacaq". Bu barədə Ermənistan MSK-nın İnformasiya Texnologiyaları İdarəsinin rəhbəri Yelena Ayvazyan bildirib.

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

Hərəyə öz dastanı

Sevinc TELMANQIZI
s.qurbanova@gmail.com

Bu həftə "qadına hücum" həftəsi idi deyəsən. Daim təzyiqlə, aşağılanmaya, istismara... məruz qalan azərbaycanlı qadınların ikisi barədə həftə içində elə xəbərlər yayıldı ki, ellikcə onu müzakirə etdik. "Ayıb olsun"lar, "Asılsın, kəsilsin"lər havada uçmuşdu. İctimai çayxanamız olan Facebookda hələ bir dar ağacı qurmuşdu: asılacaq qadınları bir-bir ora sürükləyirdi...

Birincisi və daha çox səs gətirəndən başlayaq. Biz ona "saçı kəsilən qadının dastanı" deyirik öz aramızda. Təxminən, kerpickəsən kişinin dastanı kimi. Sonuncu necə ibretlik mesaj verirsə, saç kəsilən, keçəl edilən qadın da eynidir. Olay ümumən cəmiyyətin simasını göstərdi, insanlarımızın içindəki ibtidai duyğuları üzə çıxardı, ictimai təbəzəmdəki əqrəbləri aşkarladı bir sözlə... Özümü tərifləmək kimi çıxmasın, olay üzə çıxandan onun bütün tərəflərini danışdı, oxuculara çatdırdım. Hər iki tərəf: xəyanət edən, edilən, edənin və edilənin yaxınları... Aşağı-yuxarı da mənərə aydın oldu. Təbii, istintaq kimin nə qədər günahı olduğuna sonda qərar verəcək. Bəzi çoxbilməmiş köşə yazarlarından fərqli olaraq, bəndəniz düşünür ki, əgər cəmiyyətdə polemikalara səbəb olan, onun fikirlərini kəskin şəkildə iki yerə bölən bir olay varsa, ondan yazılmalıdır. Özü də təbəzəz şəkildə. Parisdə "Sarı jiletliyərin" aksiyası, parlamentdə büdcə müzakirələrinin son durumu necə önəmlidirsə, bu da elə. Hərəsinin öz yeri. Saytda bu müsahibələrin oxunma faizinə baxıb, nə demək istədiyimi anlaya bilərsiniz.

Hə, nəyi deyirdik? Deyirdik ki, anaların ayağının altına cənnət olması ilə bağlı yayılan klişeni bir kənara qoymaq lazımdır. Heç də ana olmaq insanları mələkləşdirmir, müqəddəs etmir. Amma bir insan övladı da digərini ona xəyanət edib deyə, qeyri-insani şəkildə cəzalandırmamalıdır. Unutmali, iqnor etməlidir məsələn. Amma mənəm bu olayda bir ailənin daxilində baş verən xəyanət hekayəsindən daha çox cəmiyyətin fikirləri maraqlandırdı. Savadına, intellektinə güvəndiyim neçə-neçə adam xəyanətin cəzasız (üstəlik, fiziki cəzasız) qalmamalı olduğunu dedi. Cəzalanmanın sərtliyi ilə bağlı bəyanat səsləndirdi. Məlum oldu ki, əksəriyyətin içində "arvadını keçəl edən kişi" oturur. Məqamını gözləyir sadəcə. Bu gün başına belə sarsıdıcı olay gəlməyib, amma nəqliyyatda maşınına, bankomatın qabağında özünə yol verməyən adamı dərhal keçəl edəcək potensiala sahibdir. "Niyə də yox" deyib, öz aləmində elmi arqumentlər də gətirə bilər ortaya.

İkinci olay nədir? Yenə, yenidən, bir daha Zamirə Hacıyeva. Məlum oldu ki, xanım 10 ilə 109 milyon 140 min dollar xərcləyib. Əri, bu pulları qazanan - indi necə qazanması başqa söhbətin mövzusu - türmədə ac qalıb. "Təsəvvür edin, həftədə bir dəfə yemək qəbul edirlər. Əgər soyuducu yoxdursa, bu, o deməkdir ki, bir gün yeyib, 6 gün ac qalmalısan" - Bunu da məhkəmədə Cahangir Hacıyev deyib. Düşünün, qadın Londonun bahalı restoranlarında bir boşqab yeməyə yüzlərlə paund verir, amma hər bir gün yeyib, 6 gün ac qalır. Yazarımız Elşən Balaxanlı yazıya orijinal bir başlıq da qoyub: "Təzadı Hacıyevlər - biri Londonda itlə gəzir, digəri "it günün"dəki məhəbdə cəza çəkir". Doğrudur, əslində. Amma mən də soruşuram: kimin günahıdır bu mənərə? "Nə tökərəsən aşına, o da çıxar qaşığına" deyilmi? Alma məzlumun ahını... söhbətinə bənzəmirmi? Cahangir Hacıyev nə qədər insanların hüququnu tapdayıb, pullarını mənimsəyib-sə, eyni münasibəti indi ən yaxınındakından, arvadından görür. İlahi ədalət deyib, yekunlaşdıraq söhbəti istərsəz.

Ətrafdan arada-bərdə yüksələn feminist sevinclərini də dinləsək, məlum olur ki, bu ölkədə kişi hüquqlarının pozulmasını görmək onları sevindirir. Yəni, hər gün qadına qarşı şiddət, zülm, xəyanət, hüquq pozuntusu xəbərlərini oxumaq yerinə, bir neçə dəfə kişilərin zərərcəkən olmasını oxumaq təsəlli imiş. Halbuki təsəllini belə hadisələrdən tapmasaq daha yaxşı olardı. Sosial haqsızlıq, pozulan hüquqlar, yaşama qayğısı, pul hərəsiyi ilə bir-birimizin canına düşdükcə bu "dastanlar"dan da canımız qurtarmayacaq...

Son dövrlər yol təmizləyən qadınların avtomobil vurması hallarına tez-tez rast gəlirik. Sonuncu belə hadisə dekabrın 6-da Heydər Əliyev prospektində "Bağirov" körpüsünün yaxınlığında yaşanıb.

Belə ki, süpürgəçi işləyən 1965-ci il təvəllüdlü Muradova Almagül Pirağa qızı avtomobil vurması nəticəsində ağır xəsarət alıb. Vəziyyəti ağır olduğu üçün o, 3 sayılı şəhər klinikası xəstəxanasına yerləşdirilib, bir gün sonra dünyasını dəyişib.

"Süpürgəçilərin maşınla vurulmasında sürücülər də günahkardır"

Nəqliyyat eksperti küçə süpürənlərin həyatını necə qorumağın yolunu göstərdi

nasının reanimasiya şöbəsinə yerləşdirilib, bir gün sonra dünyasını dəyişib.

İndiyə qədər bu cür bədbəxt hadisələrin qarşısını almaq üçün dövlət tərəfindən bir sıra tədbirlər görülməyib. Son görülən tədbirlərə qısa da olsa nəzər salaq:

Bu ilin aprel ayında Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin rəhbərliyi tərəfindən magistral yollarda, küçə və prospektlərdə təmizlik işləri aparan şəxslər üçün yeni geyimlər hazırlandı. İşıqlı və işıqqaytaran funksiyası olan həmin jiletlər 500 metrə qədər məsafədən aydın görünür. Bu geyimin hazırlanmasında məqsəd təmizlik işçilərinin xüsusi ilə erkən saatlarda yolları süpürəkən sürücülər tərəfindən vurulması faktının qarşısını almaq idi.

Bildirildi ki, magistral yollarda, küçə və prospektlərdə təmizlik işləri aparan şəxslər üçün yeni geyimlər paytaxtın bütün rayonlarında kommunal işçilərinə paylanacaq. Bu ilin avqust ayında magistral yol kənarlarına, ərazidə təmizləyicilərin işlədiyini göstərən xüsusi nişanlar qoyuldu. Eləcə də eyni ayda yol təmizləyən maşınlar gətirildi. Xəbər yayıldı ki, Rusiyanın "Yaroslaviç" İstehsalat Müəssisəsi "KDM76-15" "Yaroslaviç" 5 ədəd kommunal-yol maşınlarının növbəti partiyasını Azərbaycana yola salıb. "KamaAZ-65115" şassisində

quraşdırılmış bu maşınlar əksər ölkələrində bu fəaliyyətlə məşğul olan insanlar üçün xidmət üçün nəzərdə tutulub və heç bir mövsümü məhdudiyətləri yoxdur. Onlar həm şəhər, həm də şəhəratrafi yollarda istifadə oluna bilər.

"Yeni Müsavat"a danışan nəqliyyat üzrə ekspert İlqar Hüseynli bildirib ki, ilk növbədə işə götürmə zamanı yaş məhdudiyəti tətbiq edilməlidir: "Görürük ki, işə götürülənlərin əksəriyyəti yaşlı qadınlardır. O qadınlara sağlamlıq durumu, fiziki imkanları da hadisədən yayınmağa imkan verməyə bilər. Ümumi götürəndə, həm də iş rejimi ilə bağlı da təşəbbüslərdə fərqli məqamları seçmək lazımdır. Yaxşı olar ki, bu fəaliyyətlə məşğul olan insanların böyük əksəriyyəti ni səhər, ala-toran vaxtı deyil, günün ikinci hissəsində, nəqliyyat vasitələrinin prospektlərdə sürətinin daha aşağı olduğu ərəfədə işə cəlb etsinlər. Burada sırf olaraq texniki prosedurlara diqqət ayırmaq lazımdır. Deyim ki, dünyanın

nın alınmasına kömək etmir. Çünki sürücü ilk növbədə hadisədən yayınır və onu sonradan aşkarlamaq çətin olur. Eyni zamanda bir çox hallarda günahkar kimi işçilər önə çəkilir. Bu məsələlərdə qanunvericilik sərtləşdirilməlidir. Qəzani törədən sürücülərin cəzalandırılması üçün daha sərt mexanizmlər tətbiq olunmalıdır. Eyni zamanda burada həm də o xidməti həyata keçirən, bu işə cavabdeh olan dövlət orqanlarının məsuliyyətini artırmaq gərəkdir. Hesab edirəm ki, təmizlik işlərini həyata keçirən xidmətçilərin günün ala-toran vaxtı işə cəlb edilməsi, Əmək qanunvericiliyinin pozulması kimi dəyərləndirilməlidir. Bəlkə də onların iş müddətini daha çox günün ikinci yarısına keçirmək mümkün olar. Dünyanın əksər ölkəsində bu işləri görmək üçün kiçik maşınlar tətbiq edilir. Həmin maşınları bir sürücü idarə edir və yolu rahat şəkildə təmizləyir. Nəticədə burada əl əməyi minimuma endirilir. Azərbaycanda əksər prospektlər əl əməyi ilə təmizlənilir ki, bu da bir problemdir. Eyni zamanda təklif edirəm ki, prospektlərimizin işıqlandırılması məsələsinə də diqqət edilsin. Bəzi prospektlərimizdə işıqlandırma normaldır. Bakının əksər prospektlərində işıqlandırma sistemi doğru-dürüst qurulmayıb. Saat 3-4-dən sonra müşahidə edirik ki, müxtəlif prospektlərdə işıqları söndürürlər. Bu, doğru addım deyil. Bütün bu kimi faktorlar ölkədə belə bədbəxt hadisələrin yaşanmasına gətirib çıxarır. Qeyd etdiyim təkliflər gerçəkləşdirilsə, hesab edirəm ki, təmizlik işlərini aparanların ölüm halları minimuma enər".

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Düən İşğalçı Ermənistanda növbədənəkar parlament seçkiləri keçirilib. Bu, o deməkdir ki, Dağlıq Qarabağa dair danışıqlarda İrəvanın seçki bəhanəsi artıq əldən çıxır və sülh prosesini, atəşkəs rejimini süni surətdə uzatmaq Ermənistan rəhbərliyi üçün daha asan olmayacaq. Söz yox ki, yeni hökumətin formalaşması müəyyən vaxt aparacaq. Ancaq uzağı, bir ay və ya ayyarımdan sonra yeni-köhnə hökumət, seçki təbliğatı "qayğı"sından qurtulub Qarabağ məsələsində konkret mövqə ortaya qoy-malı olacaq.

Hələlik isə bu mövqə qeyri-müəyyəndir. Çünki bir yandan erməni baş nazir əvəzi Nikol Paşinyan birbaşa danışıqlara Qarabağdakı separatçı rejimi də qoşmağa çağırırsa, ikinci yandan bu tələb-təklif Bakı tərəfindən rədd edildiyi halda Azərbaycan rəhbəri ilə ən yüksək səviyyədə təmasa girir, Qarabağ müzakirələri aparır. Bununla da hazırkı formatı qəbul etdiyini nümayiş et-

dir. Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev və Nikol Paşinyan arasında Düşənbədə əldə olunan şifahi anlaşmanın bir anlamı da budur.

Qeyd olunduğu kimi, ola bilsin, Qarabağ məsələsinə yanaşmada müşahidə edilən qeyri-müəyyənlərdə seçki amili də az rol oynamır. Ancaq parlament seçkiləri artıq arxadır və indi tək erməni xalqı deyil, regional və ql-

Qarabağa köçürülən ermənilər qaçır - "Orada yaşamaq dəhşətdir..."

Ermənistan işğal etdiyi Azərbaycan ərazilərinə erməniləri köçürməyə davam edir. Lakin Azərbaycan torpaqlarına köçürülən ermənilər ciddi problemlərlə üzləşirlər (Publika.az). Problemlərlə üzləşənlərdən biri də Arzakanyan ailəsidir. Bu ailə İrəvandan Qarabağa köçürülmə proqramı çərçivəsində 2007-ci ildə işğal olunmuş ərazilərə göndərilib. Ailə ata-ana və iki oğuldan ibarətdir.

"Epress" saytı yazır ki, proqram çərçivəsində ailəyə 3 otaqlı mənzil verilib. Müqavilədə bildirilir ki, evi özəlləşdirmək üçün ailə üzvlərindən biri ən azı orada 10 il yaşamalıdır. Lakin 2017-ci ildə 10 il tamam olanda evi Arzakanyan ailəsindən alaraq başqa ailəyə vermək istəyiblər. Onlar məhkəməyə müraciət etsələr də, şikayətləri rədd olunub. Əsas gətirilib ki, ailə müqaviləni pozaraq 10 il müddətində 3 ay həmin evdə yaşamaıblar.

Ana Elvira Arzakanyan danışır ki, Qarabağda yaşamaq dəhşətdir. "Bir yataqxanada 8 ailə yaşayır. Bizi Qarabağa aparanda müsbət vədlər verirdilər. Danışdırlar ki, sizin yaşamağa eviniz, işiniz və kənd təsərrüfatı ilə məşğul olmağa imkanınız olacaq. Lakin əksi oldu. Bizim ailədə üç nəfər müəllim işləyir. Məktəbdə dərs saatlarını azaldılar, yeni müəllimlər gətirdilər və onlara yeni ev tikmədiklər, əvəzində yataqxanada məskunlaşdırdılar. Bu, yaşamaq deyil, mağaza, nəqliyyat yoxdur. Sənə verilən evi əlindən almaq üçün bir zəng yetərlidir. Sadəcə, dəhşətdir", - deyir erməni qadın bildirib.

Ermənistanın dekabr seçimi -

Qarabağı nə gözləyir?

Politoloqlardan seçki sonrası gözləntilər:

"Danışıqlar o vaxt nəticə verəcək ki..."; "Azərbaycan 2019-cu ildə ərazi bütövlüyünə qovuşmalıdır"

bal güclər də Paşinyandan real mövqə, real fəaliyyət gözləyəcək - o cümlədən Dağlıq Qarabağ ixtilafının həll perspektivinə baxışda. Əgər bu yanaşma əvvəlkiyədən - Serj Sarkisyan və Robert Köçeryan dönməndəkindən fərqlənməyəcək, o zaman Ermənistanın və erməni xalqının durumu da o vaxtkından ciddi fərqlənməyəcək. "Qarabağ dünyü" yenə açılmamış qalacaq, vəd olunan köklü islahatlar isə reallaşmayacaq. Çünki bu iki məsələ bir-birinə qırılmaz şəkildə bağlıdır - Ermənistanın inqilabçı rəhbərliyi bunu hələlik yaxın buraxmasa da.

Bəs mövcud vəziyyətdə və Ermənistandakı seçki sonrası dönmədə rəsmi Bakının atacağı addımlar nədən ibarət ola bilər? Politoloqların bu xüsusda şərlərini təqdim edirik.

"Ermənistanın mövqeyi qeyri-müəyyəndir". Bu sözləri axar.az -a açıqlamasında politoloq Əhəd Məmmədli deyib. O, Nikol Paşinyanın seçkiqabağı təbliğatda beynəlxalq siyasət məsələlərində özünü ehtiyatlı aparmasına diqqət çəkib: "Belə görünür ki, Paşinyan antirus addımlar atmaqdan çəkinir. Rusiyanın sabotajı və provokasiyalarından ehtiyatlanır. Sorğularda Paşinyanın rəhbərlik etdiyi partiya açıq-aşkar favorit göstərilir.

Sorğulara inansa, Paşinyan parlamentdə böyük üstünlüklə qələbə qazanacaq. Ona görə o çalışır ki, seçkiləri sakit şəraitdə yola verib, sonra həm daxili, həm xarici siyasətdə aktiv fəaliyyətə keçsin".

Politoloq vurğulayıb ki, yeni erməni iqtidarına rəsmi Bakı heç bir illüziya bəsləməməlidir: "Eynən gözlənilən rus-erməni qarşılıqlı üzərində də planlar qurmamalıyıq. Azərbaycan Rusiya və Rusiyasız 2019-cu ildə öz ərazi bütövlüyünə qovuşmalıdır. Bu da danışıqlarla mümkündür deyil. Yeni Azərbaycan Ermənistanla müharibəyə hazırlaşmalıdır".

Qeyd edək ki, ötən həftə Azərbaycan və Ermənistan rəhbərlərinin də qatıldığı MDB dövlət başçılarının Sankt-Peterburq görüşündə Qarabağ mövzusunda da toxunulub. Bundan əlavə, N.Paşinyan deyib ki, prezident İlham Əliyevlə qısa təmasda əsirlərin və saxlanılanların "hamını hamıya" prinsipi ilə dəyişdirmək barədə Bakının təklifindən də danışılıb.

Sabiq dövlət müşaviri Qabil Hüseynli bu faktları müsbət qiymətləndirir. Onun fikrincə, danışıqlar prosesinə Paşinyanın da qoşulması məsələnin kifayət qədər ciddi bir müstəvidə müzakirə edilməsindən xəbər verir: "Tərəflər

təmas xəttində atəşkəsin qorunması barədə Düşənbədə əldə edilmiş şifahi razılaşmanı bir daha vurğulayıblar. Söhbət əsnasında qeyd olundu ki, atəşkəs rejiminin möhkəmləndirilməsi əsla münaqişənin dondurulması və ya status-kvonun saxlanması anlamına gəlməməlidir. Bu, o deməkdir ki, Rusiya danışıqlar prosesinin intensivləşməsinin tərəfdarıdır. Çünki Moskva danışıqlar prosesində və problemin həllində aparıcı rolunu itirmək istəmir. Məhz bu səbəbdən Rusiya hər iki tərəfi danışıqlar prosesində daha fəal iştiraka etməyə çağırır. Doğrudur, İrəvanın mövqeyi hələ də kifayət qədər formalaşmış deyil və tərəddüldür. Çünki konstruktiv danışıqlara can atma hiss olunmur, lüzumsuz və mənasız qarşılıqlı kompromislərdən bəhs edilir. Azərbaycanın kompromis limiti çoxdan bitib, hər şey Ermənistanın danışıqlar prosesində tutacağı mövqedən asılıdır".

Politoloqa görə, Qarabağla bağlı müzakirələrin yeni mərhələsi o zaman səmərəli nəticə verəcək ki, danışıqlar prosesi beynəlxalq hüquq normalarına uyğun aparılacaq və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü məsələsi mübahisə predmeti olmayacaq. "Azərbaycanın Dağlıq Qarabağa öz ərazi bütövlüyü çərçivəsində təklif et-

diy status rəsmi Bakının danışıqlarda kifayət qədər konstruktiv mövqə tutduğunu əyani nümayişidir. Seçim Ermənistanındır. Hadisələrin necə cərəyan edəcəyi yəni dərəcədə İrəvanın bundan sonra probleme yanaşmasından asılı olacaq".

Bu, şübhəsiz ki, belədir. Əgər ermənilərin mandat verdiyi, dəstəklədiyi, "demokratik" adlandırıldığı yeni hakimiyyət də Qarabağ məsələsində konstruktiv mövqə tutmaqdan uzaq olacaqsa və üstəlik, bu mövqə erməni toplumunda müdafiə ediləcəksə, demək, Ermənistanda sülh istəyənlər, Azərbaycanla problemi dinc yolla nizamlamaya qadir siyasətçilər qüvvə yoxdur. Qalır tək yol - müharibə. Bu mənada 2019 - böyük ehtimalla yəqinləşmə ili olacaq.

Xatırladaq ki, Azərbaycan Qarabağ məsələsində gedə biləcəyi ən böyük güzəştə çoxdan elan edib - bölgə ermənilərinə ən böyük muxtariyyət statusu vəd edib. Bundan o yana güzəşt olmayacaq, ərazimizdə ikinci qondarma erməni dövlətinin yaranmasına heç vaxt izin verilməyəcək. Ermənistanda xalq və siyasi elita nə qədər tez heç vaxt gerçəkləşməyəcək arzularla yaşamağa son verib reallıq hissələrinə qayıtsa, bir o qədər özləri üçün yaxşı olar...

Parisdəki "Azərbaycan evi"nin rəhbəri: "Azərbaycanlılara təhlükə yoxdur"

"Hazırda Fransada vəziyyət dəyişməz olaraq qalır. Hökumətin təklifləri ilə "sarı jiletli"lər razılığa gəlməyiblər. Təbii ki, bu baxımdan gərginlik davam edir". Bunu Modern.az-a açıqlamasında Parisdəki "Azərbaycan evi"nin rəhbəri, Azərbaycan Dostları Assosiasiyasının baş katibi Mirvari Fətəliyeva Parisdəki iğtişəşləri şərh edərkən deyib. O bildirib ki, bəzi etirazçılar nə istediklərini belə bilmirlər.

"San jiletli"lər adı altında istər sağçı ekstremistlər, istərsə də qatı milliyətçilər Parisdəki asayışı pozurlar. Bunlara həm də dağıdıcı qüvvələr demək olar. Bu da məsələni daha da ağırlaşdırır. Bəziləri nə istediklərini artıq bilmirlər. Sadəcə, dağıtmaq məşğuldurlar. Bu da insanlarda qorxu hissi yaradır".

Mirvari Fətəliyeva iğtişəşlərdən danışarkən azərbaycanlıların təhlükəsizliyini də vurğulayıb. "Azərbaycanlıların iğtişəşlərdə hər hansı təzyiqa məruz qalmasına gəlincə, deyə bilərik ki, bir neçə gün qabaq Azərbaycanın Fransadakı səfirliyi bu barədə məlumat vermişdi. Həftənin şənbə və bazar günü evdən şəhər mərkəzinə çıxmaq tövsiyə edilib. Öncədən edilən xəbərdarlığın nəticəsi olaraq azərbaycanlılar üçün hər hansı təhlükə yoxdur. Əlbəttə, iğtişəşlər əsasən Parisin mərkəzində baş verir. Şəhərdən kənarında həyat öz axarı ilə davam edir. Ümumiyyətlə siyasi baxımdan gərgindir. Gərginliyin nə vaxt bitəcəyi isə məlum deyil".

Xatırladaq ki, benzinin qiymətinin artmasına qarşı çıxan "San jiletli"lər hərəkatının etirazları 17 noyabrda başlamışdı. Kütləvi aksiyalar nümayişçilərin polislə toqquşmalara səbəb olub, avtomobillərin, dükanların və bankların məhv edilməsi ilə müşayiət olunur.

KTMT dərslərinin ardınca Nikola Astana zərbəsi

Ermənistanın KTMT-də baş katiblik vəzifəsini özündə saxlamaq siyasəti iflasa uğradı. Bunu axar.az-a Avrasiya İqtisadi Birliyinin Sankt-Peterburqda keçirilən iclasının yekununu şərh edən politoloq İlqar Vəlizadə deyib. Ekspert bildirib ki, Ermənistan siyasi hakimiyyəti məhz təcrübəsizliyi ucbatından KTMT-nin aparıcı dövlətlərinin yarım il ərzində verdiyi mesajları nəzərə almadığı üçün bu cür pis vəziyyətə düşdü:

"KTMT dövlətləri bununla da Ermənistanı ciddi bir dərslə verməmişdilər. Bu, Ermənistanın növbəti məğlubiyətidir. Belə ki, üzv dövlətlər Ermənistanın baş nazir evəzi Paşinyanın rəyini nəzərə almadan qərar qəbul edəcəklər və nəticədə təşkilatın yeni baş katibi Belarusan olacaq".

Politoloq KTMT "təcrübəsinin" Ermənistanı Avrasiya İttifaqı daxilində özbaşına hərəkət etməməsi üçün bir dərslə olduğunu bildirdi: "Ermənistan gələn il Avrasiya İttifaqına sədrlik edəcək. Burada maraqlı bir məqam var. Ermənistanın sədr olmasına baxmayaraq, ilk zirvə toplantısı Astanada keçiriləcək. Bu digər Avrasiya ölkələrinin Ermənistanın cari siyasətindən narahatlığının göstəricisidir. Avrasiya İttifaqının ilk iclasının İrəvanda deyil, məhz Astanada planlaşdırılması Ermənistanı öz yerini bilməsi ilə bağlı daha bir ismarıqdır. Paşinyanın sammitdə iclaslardan birinin İrəvanda keçiriləcəyinə ümid etdiyini bildirməsi o deməkdir ki, Nikol da səhvini başa düşür və tamamilə üzlüvlüyünü itirməmək üçün bu məsələdə iddialı deyil".

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Rusiya lideri Vladimir Putindən Qara dənizdə, Kerç boğazında saxlanılan ukraynalı dənizçiləri sərbəst buraxmasını xahiş edib. Bu barədə Ərdoğan jurnalistlərə açıqlamasında bildirib.

rinə yetirilib-yetirilməyəcəyi maraqa doğurur.

Politoloq Əhəd Məmmədli hesab edir ki, əgər həbs edilən dənizçilər türk və ya Krım türkləri olsaydı, Putin Ərdoğanın xahişini yerinə yetirərdi: "Zatən bu yaxınlarda Putin Ərdoğanın xahişini yerinə yetirərək Krım türklərini azad etmişdi.

da vasitəçi kimi çıxış etməsi müsbət haldır. Putinin bu dəfə ukraynalı hərbiçiləri buraxıb-buraxmayacağını yaxın zamanlarda daha dəqiq müşahidə etmək olar. Fikrimcə, gec-tez bu hərbiçilər buraxılacaq. Sadəcə, Putin onların həbsini maksimum dərəcədə uzadıb yeni rıçaq kimi istifadə edir. Ərdoğan

hişini yerinə yetirməyə qərar versə belə, çalışacaq ki, ondan nəşə alsın. Ərdoğan-Putin-Poroşenko üçtərəfli danışıqlarının nəticəsindən çox şey asılı olacaq. Ərdoğan ukraynalı buraxdırsa, Putin onun imicinə müsbət təsir edəcək. Buraxılmasa, Türkiyə-Rusiya münasibətləri eyni səviyyədə davam

Putin dostu Ərdoğanın xahişini yerinə yetirəcəkmi?

Əhəd Məmmədli: "Ərdoğan ukraynalıları buraxdırsa bilsə..."

"Hadisədən sonra mən hər iki tərəflə, prezidentlər Putin, sonra Poroşenko ilə telefonla danışdım, daha sonra isə biz bu məsələni Rusiya prezidenti ilə Argentinada ("G20" sammitində) müzakirə etdik. Dənizçilərin azad edilməsi barədə Poroşenkonun isteklərini Putinə çatdırdım. Ondan xahiş etdim. Hadisələrin inkişafını gözləyəcəyik və ümid edirəm ki, onlar bu xahişi müsbət qarşılayacaqlar. Bildiyim qədər ilə indi hadisə ilə bağlı araşdırma aparılır. Araşdırmadan sonra onlarda qərar qəbul edəcəklər. Biz bu cür hallarda yalnız xahiş edə bilərik", - deyir Ərdoğan bəyan edib.

Son illərdə Rusiya ilə Türkiyə arasındakı dostluq əlaqələrini nəzərə alaraq, Ərdoğanın həmkarından etdiyi xahişin ye-

Azov dənizində baş verən məlum olaydan dərhal sonra Türkiyə bəyənərdi çıxış etdi. Rusiya bəyan etdi ki, vasitəçiyə ehtiyac duymur. Ərdoğanın Poroşenko və Putin arasın-

hərbiçilərin buraxılması yönündə bacardığını edəcək. Putin görsə ki, bu hərbiçilərin saxlanılmasında istədiyi xeyri ala bilmir, onları tezliklə azad edəcək. Putin kəşfiyyatçıdır. Ərdoğanın xa-

edəcək. Ukraynaya görə nə Türkiyə, nə də Rusiya bir-birləri ilə münasibətlərini pozan deyil. Türkiyə-Rusiya arasında milyardlıq projələr var və bu yüksək səviyyədə iqtisadi münasibətlər hər iki ölkə üçün önəmlidir. Dövlət münasibətləri, maraqları var. Ərdoğanla Putin qardaş dövlətlərin başçıları deyillər ki, bir birləşməyə məcbur olsunlar. Qeyd etdiyim kimi, dövlət maraqları var. Maraqlar cavab verəcəksə, Putin Ərdoğanın xahişini yerinə yetirəcək, əks halda təbii ki, yerinə yetirməyəcək. Ərdoğan da bunu anlayışla qəbul edəcək. Türkiyə-Rusiya əlaqələri də qaldığı yerdən davam edəcək".

□ Cavansir ABBASLI, "Yeni Müsavat"

Xocalı canisinin seçki ərəfəsi həbsinin pərdəarxası

Politoloq: "Bu, Qərb-Rusiya savaşının kulminasiya nöqtəsinə çatdığını göstərir"

Dekabrın 7-də Ermənistanın sabiq prezidenti, Xocalı hərbi canilərinin lideri olan Robert Köçəryan yenidən həbs edildi. 2008-ci ilin 1 mart hadisələrinə görə ittiham olunan keçmiş prezidentin həbsi ciddi müzakirələr doğurub. Xüsusilə, Ermənistanda dekabrın 9-da keçirilən parlament seçkilərinə iki gün qalmış Rusiyanın sadıq adamı sayılan Köçəryanı Apelyasiya Məhkəməsinin dəmir barmalıqlar arxasına göndərəcəsi suallar yaradıb.

Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan hökumətinin bu həbsi reallaşdırmasının Rusiyaya növbəti təhdid olduğu vurğulanır. Kremlin İrəvanda sağ əllərindən sayılan Köçəryanın həbsinə səssiz qalmaqacağı ehtimal edilir. Sabiq prezidentin həbsini 9 dekabr seçkiləri ilə əlaqələndirənlər də var.

Beynəlxalq münasibətlər üzrə şərhçi Əziz Əlibəyli "Yeni Müsavat"da məsələyə bu cür şərh verdi: "Bir həqiqət var ki, Kulminasiya nöqtəsinə çatdığını göstərir. Üstəlik, iki gün əvvəl Rusiyada keçirilən MDB sammitinin müzakirəsi bitməmişdi. Or-

günə Rusiyadan Paşinyana ciddi təzyiqlərin olduğu, görüşdə onun şəxsinə qarşı qeyri-ciddi münasibət göstərildiyi faktı var. Bunların fonunda, bir çox açıq qalan sualların kökündə Rusiya Paşinyanı vassal kimi qəbul edəcəkmə təvəccübü dayanır. O sualın cavabı artıq bellidir. Paşinyan seçkiyə gedir - özü də Rusiyanın hədə-qorxusu qarşısında Kremlin İrəvanda güclərini nümayiş etdirəcəyini göstərir. Üstəlik, iki gün əvvəl Rusiyada keçirilən MDB sammitinin müzakirəsi bitməmişdi. Or-

tada Rusiyadan Paşinyana ciddi təzyiqlərin olduğu, görüşdə onun şəxsinə qarşı qeyri-ciddi münasibət göstərildiyi faktı var. Bunların fonunda, bir çox açıq qalan sualların kökündə Rusiya Paşinyanı vassal kimi qəbul edəcəkmə təvəccübü dayanır. O sualın cavabı artıq bellidir. Paşinyan seçkiyə gedir - özü də Rusiyanın hədə-qorxusu qarşısında Kremlin İrəvanda güclərini nümayiş etdirəcəyini göstərir. Üstəlik, iki gün əvvəl Rusiyada keçirilən MDB sammitinin müzakirəsi bitməmişdi. Or-

aşkar favoritidir. Amma o, martdan bəri bu seçkilərə hazırlaşdı. Onun qarşısında Rusiya kimi ciddi problem var. Üstəlik, Paşinyan tək İrəvanda rus "mina"ları ilə yox, Dağlıq Qarabağdakı separatçılarla da üz-göz olub. Rusiyanın İrəvanda əsas adamı, Putinin şəxsən himayəsindəki Köçəryan Paşinyandan narazı qüvvələrin əsas ilhamvericisi idi. Hətta plan belə idi ki, Paşinyandan narazı qüvvələr onunla bacarmasa, Qarabağdakı separatçılarla danışığa gedib, Nikolu "silkləsinlər". Sadəcə, olanlar deyir ki, Moskva "sınıfda qaldı". Seçki keçiriləcək, Paşinyan qalib gələcək. Köçəryanın həbsi ilə seçki artıq başa çatıb. Biz dəqiq bilirik ki, meydandan kresloya gələn yolun "asfaltlanması"ni Qərb maliyyəsi, erməni lobbisi həyata keçirib. Onlar da İrəvanda Rusiya nüfuzunu qəbul edə bilmirdilər. Sırf buna görə də keçmiş hakimiyyət dəfn edildi. Hətta Rusiya Paşinyanı Qarabağla bağlı təhdid etdiyi dövrdə - ötən ay Bako Saakyanın ABŞ, Fransa səfəri və daha sonra Moskvadakı görüşləri zamanı verilən mesajlar o demək idi ki, pul hər şeyi həll edir. Qarabağda da Paşinyan tərəfdarları qalib gələcək. Və əslində ən maraqlısı da bundan sonra başlayacaq: Rusiya Ermənistanı böyük iqtisadi, siyasi və hərbi gücə malikdir. Dağlıq Qarabağ separatçılarının əsas dəstəkçisidir. Ən nəhayət, güclü orduya və arsenala malik Azərbaycan amili var. İstanlılın Hald Paşinyanı Qərb dəstəkləsə də, xoş günlər gözləmir".

□ Cavansir ABBASLI, "Yeni Müsavat"

Birləşmiş Millətlər Təşkilatı müharibə və fəlakətlərə görə dünyada 132 milyon insanın yardımına möhtac olduğunu təxmin edir. Amma 2018-ci ildə bu yardımın edilə bilməsi üçün lazım olan pulun, sadəcə, 56 faizi təmin edilib.

BMT gələn il dünyada 130 milyondan çox insanın yardımına möhtac olacağını təxmin edir. BMT Təxirəsalınmaz Yardım Koordinatoru Mark Loukokun Çenevrədə açıqladığı sənəddə dünyada hər 70 insandan birinin müharibə, təbii fəlakət və ya təbii fəlakətlər krizi ilə qarşı-qarşıya qaldığı qeyd edilib.

2018-ci ildə dünyada insanın yardımına ehtiyacı olan insanların sayının təxminən 135 milyon olmasını gözləyən BMT 2019-cu ildə bu rəqəmin 132 milyon olacağını təxmin edir. Loukok xüsusən də silahlı çatışmaların yaşandığı Cənubi Sudan, Yəmən, Suriya və Əfqanıstan kimi bölgələrdə insanların aclıq və yoxsulluqla qarşı-qarşıya olduğunu diqqət çəkib. O, bir çox bölgədə müharibə və çatışmaların illərlə davam etdiyini və bu səbəbdən də zərərçəkənlərin yaşadığı sıxıntıların müddətini uzatdığını dilə gətirib.

Loukok BMT və ona bağlı qurumların yardımına möhtac 132 milyon nəfərdən ən zəif durumda olan təxminən 94 milyonun sığınma, qidalanma, tibbi yardım, əsas təhsil və şiddətə qarşı qoruma kimi əsas ehtiyaclarını qarşılıya bildiyini, əllərindəki büdcənin daha çoxuna imkan vermədiyini ifadə edib. Loukok geridə qalan 38 milyon nəfərin isə hökumətlərin və digər yardım qurumlarının dəstəyi ilə ehtiyaclarını qarşılandığını söyləyib.

Yardım üçün 25 milyard dollar lazımdır

BMT 2019-cu ildə yardımına möhtac olanların ehtiyaclarının qarşılama bimesi üçün təxminən 25 milyard dollara ehtiyac olduğunu təxmin edir. Təkcə Suriyada humanitar yardım üçün 3 milyard dollara ehtiyac olduğu qeyd edilir.

BMT İnsani İşlər Koordinasiya Ofisinin (OCHA) statistikasına görə, 2018-ci ildə 24 milyard 900 milyon dollar yardım çağırışı edən BMT noyabr ayının ortasına qədər bu vəsaitin, sadəcə, 13 milyard 900 milyonunu təmin edə bildi. Bu pulun aralarında Yəmən, Suriya, Nigeriya, Cənubi Sudan və Əfqanıstanın da olduğu 41 ölkədə yardıma möhtac insanlar üçün xərcləndiyi qeyd edildi. OCHA-nın rəqəmlərinə görə, dünyada yoxsul insanların sayı son illərdə azaldı. Belə ki, 2008-ci ildə yoxsul insanların sayının 1 milyard 200 milyon olduğu təxmin edilirdi. Amma 2015-ci ildə bu rəqəm təxminən 750 min olaraq qeyd edildi.

Ancaq OCHA, günümüzdə zorakılıq və çatışmaların yol açdığı krizlərin daha geniş yayıldığını və daha uzun müddət davam etdiyini diqqət çəkib. Keçən ilin sonunda dünyada zorakılıq, müharibə və çatışmalardan qaçanların sayı 68,5 milyon olduğu təxmin edilir. Bu sayın heç vaxt bu qədər yüksək olmadığı və 2014-cü ildəki saydan da 10 milyon artıq olduğu vurğulanıb.

Hər hesabatda fərqli nəticə...

"Qlobal Humanitar Yardım Hesabatı 2018" məlumatlarına görə, dünyada 2 milyard insan yoxsulluq, 753 milyon nəfər də həddən artıq yoxsulluq içində həyatını davam etdirməyə çalışır.

19 Avqust - Dünya Humanitar

olduğu ehtimal edilir.

Yəmən, Suriya, Efiopiya, İraq, Nigeriya, Konqo Demokratik Respublikası, Cənubi Sudan, Əfqanıstan, Somali, Keniya, Haiti, Malawi, Kolumbiya, Sudan, Çad, Zimbabve, Maliyyə, Ukrayna, Kamerun, Livan, Pakistan, Burundi, İordaniya, Orta Afrika Respublikası, Uqanda, Nigeriya

Bu vəziyyət başda Afrika olmaqla, bir çox ölkələrdə kütləvi aksiyalara və böyük etirazlara səbəb olur. Mütəxəssislər bu üsyanların yayılması nəticəsində 30-dan çox ölkədə qeyri-sabitlik yaranacağını düşünürlər.

Yer üzündəki qida mənbələri bütün dünya əhalisinin ehti-

yaçılarını tam ödəyəcək miqdardadır. Bəs bu qədər insan niyə aclıqdan əziyyət çəkir?

Sualı cavablandırılmamışdan əvvəl onu bildirək ki, aclıq, əslində, resurs qıtlığından deyil, bölgü problemlərindən qaynaqlanır. İldə təxminən 40 milyard dollar aclıq çəkən insanların əsas ehtiyaclarını ödəmək üçün kifayət edir. Bu isə dünyanın ən zəngin 225 insanının ümumi maddi imkanının yalnız 4%-ə bərabərdir. Yəni dünyadakı zəngin insanlar vicdanlı, mərhəmətli, şəfqətli, ədalətli rəftar etsələr, dünyada aclıq adlı bir problem qalmaz.

Dünya əhalisinin 12%-nin yardımına ehtiyacı var - çıxış yolu nədir?

800 milyon insan aclıqdan, 1.5 milyard insan isə köklükdən əziyyət çəkir - qorxunc statistika

tar Yardım günündə qıtlıq, quraqlıq, münaqişələr və təbii fəlakətlər kimi səbəblərlə yardıma möhtac insanların vəziyyəti bir daha gündəmə gəlib. Verilən məlumatlara görə, ötən il dünyadakı münaqişələr və fəlakətlər səbəbi ilə həyatda qalmaq üçün son çarə olaraq beynəlxalq yardıma möhtac vəziyyətə düşənlərin sayı 201 milyonu keçib.

Suriya, Yəmən və Cənubi Sudanda davam edən qarşıdurmalar, milyonlarla insanın əzab çəkməsi və yerindən edilməsinə səbəb olarkən, Karib Hövzəsində təbii fəlakətlər ilə Afrika Buynuzundakı quraqlıq və ərzaq çatışmazlığı çox sayda insanın həyatına son dərəcə mənfə təsir göstərmişdir. Ötən il həmçinin Rohinciya əhalisinin Myanmardan kütləvi olaraq yerlərindən edilməsini zəruri edən şiddət və zülm də müşahidə olunub.

Yəmən, Suriya və Konqo Demokratik Respublikasının da daxil olduğu bir çox ölkədə davam edən zorakılıq və iğtişaşlarla yanaşı, Nigeriya kimi digər ölkələrdə baş verən yeni epidemiyalar, humanitar yardıma olan ehtiyacı artırmışdır. Bir çox böhran, münaqişələrlə yanaşı, təbii fəlakət və məcburi köçlərlə nəticələnən fəlakətlərin bir araya gəlməsi mürəkkəb hal alıb.

Dünyada hər il keçirilən humanitar yardımların xəritəsini çıxaran İngiltərə mərkəzli İnkişaf Təşəbbüsleri Təşkilatının "Qlobal Humanitar Yardım Hesabatı 2018" məlumatlarına görə, dünya üzrə 134 ölkədə 201 milyondan çox insanın beynəlxalq humanitar yardıma möhtac

ya, Fələstin, Mozambik, Madagaskar, Liviya, Anqola, Banqladeş, Şri-lanka, Nepal və Myanma ötən il ən çox humanitar yardıma möhtac insanların yaşadığı ölkələr olaraq sadalanarkən, bu adamların 23 faizi təkcə Suriya, Yəmən və 3,5 milyon Suriyalı qonaq etməsi səbəbilə Türkiyədə yerləşir.

Sözündən ölkələrin 21-də ötən il böhranlar davam etdi və bu vəziyyət çox sayda insanın beynəlxalq humanitar yardıma möhtac hala gəlməsinə səbəb olub. Bu ölkələrin 29-u eyni anda birdən çox böhranla qarşı-qarşıya qalıb. Həmən ölkələrdən Efiopiya, Niger, Pakistan, Somali, Cənubi Sudan və Sudan eyni anda üç böhran yaşayıb.

Əhalinin 2 milyardı gündə 3,2 dollardan daha az gəlirlə yaşamağa çalışan və böhran riski qarşısında qalan yoxsullardan ibarətdir. Bu insanların 47 faizi kövrək, və ekoloji cəhətdən müdafiəsiz ölkələrdə yaşayıb.

Ən çox aclıq çəkənlər Afrikada imiş

Yer üzündə bir çox insan aclıq və bununla bağlı digər səbəblər ucbatından həyatlarını itirir. Dünyada hər beş saniyədə bir uşaq acından ölürlər. Aclıq çəkən insanların sayı təxminən 1 milyard yaxındır. Bunların böyük əksəriyyəti Afrikada yaşayıb. Ancaq dünyanın başqa yerlərində, məsələn, Çində, Hindistanda əvvəlki kimi olmasada, hələ də aclıq çəkən insanlar var. Avropada da yardıma ehtiyac duyan bir ölkənin, yeni Moldovanın olması da nəzərəçarpandır.

yaqlarını tam ödəyəcək miqdardadır. Bəs bu qədər insan niyə aclıqdan əziyyət çəkir?

Sualı cavablandırılmamışdan əvvəl onu bildirək ki, aclıq, əslində, resurs qıtlığından deyil, bölgü problemlərindən qaynaqlanır. İldə təxminən 40 milyard dollar aclıq çəkən insanların əsas ehtiyaclarını ödəmək üçün kifayət edir. Bu isə dünyanın ən zəngin 225 insanının ümumi maddi imkanının yalnız 4%-ə bərabərdir. Yəni dünyadakı zəngin insanlar vicdanlı, mərhəmətli, şəfqətli, ədalətli rəftar etsələr, dünyada aclıq adlı bir problem qalmaz.

Bəs aclıq problemini doğuran texniki səbəblər hansılardır? Bu səbəblər necə aradan qaldırılabilir?

Cavabı vermək üçün Zimbabvenin yaxın tarixinə nəzər salmaq kifayətdir. Bir zamanlar ərzaq ixrac edən ölkələr arasında yer tutan Zimbabve indi isə ərzaq yardımına möhtac olan ölkədir. Zimbabve yanlış idarəçilik nəticəsində ölkədə nələr baş verdiyini göstərən ölkədir. Diktator rejimi ilə idarə olunan, ölkə sərvətlərini düzgün istifadə edilməyən, hətta təbii sərvətlərindən sui-istifadə edilən bir çox ölkədə aclıq problemi yaşanır. Hindistan və Çin doğru siyasət nəticəsində aclıq probleminin öhdəsindən gələn iki mühüm dövlətdir. Çin və Hindistanda aclıq çəkən insanların sayı son illərdə əhəmiyyətli dərəcədə azalıb.

Aclıqla mübarizədə uzunmüddətli həll üçün atılacaq ən əhəmiyyətli addım, düşünüldüyü kimi, ərzaq yardımını deyil. Çıxış yolu aclıq çəkən regionlarda biznes imkanlarının artırılması və beləliklə, insanların alıcılıq qabiliyyətinin gücləndirilməsidir. Aclıq probleminin yaşandığı ölkələrin hökumətlərinə böyük məsuliyyət düşür. Bu bölgələrdə Çin və Hindistandakı kimi özəl sektor gücləndirilməli, dövlətin iqtisadiyata müdaxiləsi məhdudlaşdırılmalı, xüsusilə də, korrupsiyaya qarşı güclü mübarizə aparılmalıdır.

Aclıqla mübarizədə inkişaf etmiş ölkələrin də rolu, şübhəsiz ki, böyük ola bilər. Onlar da kasıb ölkələrdəki məhsulların bazarlarına çıxarılmasına imkan verməlidirlər. Aclıq çəkən yoxsul ölkələrlə ticarət edərək

caq bu cür yardımlar artmaq əvəzinə getdikcə azalır. 25 il əvvəl inkişaf etməkdə olan ölkələrə edilən aqrar yardım 17% ikən, bu nisbət bu gün yüzde 3,7%-ə qədər azalmışdır.

800 milyon insan acdır, 1.5 milyard insan isə şişmanlıqdan əziyyət çəkir

İl ərzində istehsal olunan qida 4,5 milyard tondur, bu isə o deməkdir ki, bu qida ilə hər il 10 milyard insan qidalana bilər. Son otuz ildə adambaşına istehsal olunan ərzaq miqdarı isə 20% artıb. Bəs nəyə görə dünyada əhalisinin 12%-i aclıq həddindən də aşağı yaşayır?

BMT-nin Dünya Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının məlumatına əsasən dünyada 800 milyon insan ac yaşadığı halda 1.5 milyard insan ifrat şişmanlıqdan əziyyət çəkir. Aclığın və yoxsulluğun ilk səbəbi sərvətlərin ədalətli bölüşdürülməməsidir. OXFAM təşkilatının 2014-cü ildə nəşr olunan hesabatında dünyanın bütün sərvəti 250 trilyon dollar olaraq verilib. Bu məbləğin yarısına, yeni 125 trilyonuna dünya əhalisinin yalnız 1%-i sahibdir. Yerdə qalan 125 trilyon isə əhalinin 99%-i arasında bölüşdürülüb. FORBES jurnalının siyahısındakı

1200 milyardın ümumi sərvəti 4,5 trilyon ABŞ dollarıdır. Siyahının əvvəlində yer alan 62 nəfərin sahib olduğu sərvət isə dünyadakı 3,5 milyard insanın qazancına bərabərdir. Aclığın ikinci səbəbi isə israfıdır. Hər il ümumi ərzaq istehsalının üçdə biri zibilliyə atılır. Bu israfın 70%-i inkişaf etmiş ölkələrin payına

düşür. ABŞ-da hər il istehsal edilən qidalardan 40%-i, Avropada isə 100 milyon ton yemək itehlak edilmir, Afrikada bu rəqəm 9 kq-dır. ABŞ təkbaşına hər gün 141 trilyon kalori dəyərinə sahibdir. Dünyanın ən çox qidanın illik dəyəri 155 milyard dollara bərabərdir, yeni Afrika qitesinin illik ixalını 4 misli qədər yemək təkcə Amerika xalqı tərəfindən israf edilir.

Aclıqla yanaşı evsizlik də günümüzün ən böyük problemlərindən biridir.

Gündəmdə evsizlikdən əziyyət çəkən insanlarla bağlı xəbərlərə çox yer verilmir. Halbuki dünyada 100 milyondan çox insan isə ağır şərtlərlə sığınacaqlarda yaşayır. Dünyanın ən çox evsizlər olan ölkənin siyahısında həm inkişaf etmiş, həm də inkişaf etməkdə olan ölkələr var. ABŞ (Los-Anceles, Nyu-York), Rusiya, Hindistan, Macarıstan, Meksikada 10 minlərlə insan evsizlik problemi yaşayır. Nyu-Yorkda 60 min insan evsizdir və bunların 22 mini uşaqlardır. Digər tərəfdə isə 18 milyon boş ev banklarda istifadə edilmədən saxlanılır.

▣ **Sevinc TELMANQIZI,**
"Yeni Müsavat"

MÜSAVAT

Son səhifə

N 264 (7153) 10 dekabr 2018

İlanı əmizdirməyə məcbur edilən qadın boşandı

Keniya sakini deyib ki, keçmiş əri onu ilanları əmizdirməyə məcbur edirmiş. "Pulse" nəsrinin yazdığına görə, qadın öz hekayəsini Radio Jamboda səsləndirib. Qadın ailə qurana qədər ərinin qohumlarının saxladığı ilanlar barədə heç nə bilmirmiş: "Məni onların evinə aparanda dedilər ki, oturub qonaqları gözləməli və onlar gələndə qaçmamalıyam. Mən sakit oturur və yerimdən tərpənmirdim. Çünki qonaq olaraq kimlərin gələcəyini bilmirdim. Bir də gördüm ki, içəri üç ilan girdi".

Qadının iddiasına görə, içəri girən ilanlardan biri onun döşündən süd içmək istəyib. "Bütün bunlar baş verəndə mən öz uşağıma süd verirdim. Mən bütün hallarda evdən çıxmağa nail oldum".

İlanlardan qurtulmaq bütün hallarda o qədər də asan olmayıb. Ərinin qohumları onu məcbur edirdilər ki, ilanları xüsusi qida ilə yemləsin. İş boşanma ilə yekunlaşıb. Qadının sözlərinə görə, boşanma ilanlara görə yox, kişinin məsuliyyətsizliyinə görə baş verib. Sonuncu uşağının qayğısına qalmaq istəməyib.

2016-cı ildə xəbər verildi ki, Cənub-Şərqi Asiya ölkələrindən birində bir nəfər üç metrlik kobra ilə ailə qurub. Gənc kişi bildirmişdi ki, onlar bir yerdə televizora baxır, pikniklər təşkil edir, fitneslə məşğul olur və yarırlar. Dediyinə görə, ilan ona keçmiş sevgilisini xatırladırmış.

Uşağın üstünə qışqıranda bunlar olur

Türkiyəli psixoloq Adəm Günəş bildirib ki, çox sət və yüksək səsli bağırmaya uşağın ürəyində çox dərin yaralar açır. Odur ki, bu cür bağırmayın döyməkdən heç bir fərqi yoxdur. Döyüldükdə də uşaq döyüldüyü üçün deyil, ürəyi ana-ata tərəfindən qoparıldığı və içinə qorxu düşdüyü üçün ağlayır. Valideynlər əksər hallarda uşaqlarımızın diqqətini cəlb etməyin başqa yolunu tapa bilmədiyini üçün qışqırır. Bu yolla biz onlara diqqət cəlb eləməyin yalnız qışqırıqla mümkün olduğunu öyrədir və beləliklə gələcəkdə insanlarla münasibətdə hansı üsulla ata biləcəkləri barədə yanlış istiqamət vermiş olur. Çünki övladı ilə bağıra-bağıra danışan valideyn ona öz emosiyalarının öhdəsindən necə gəlməyi öyrədir. Kiçik yaşlardan qışqırtı eşidən uşaqların qəlbi valideynlərinə qarşı sərtləşir və gələcəkdə onların pis mühtə düşmələri üçün şərait yaranır. Bu cür uşaqlarda valideynlərinin səsinə qarşı bir növ "karlıq" meydana gəlir.

Xəstə arvadından ayrı qalmamaq üçün bu yolu seçdi

Pekinli taks sürücüsü Alzheimer xəstəliyindən əziyyət çəkən yoldaşını da getdiyi hər yerə aparmaq vərdişinə görə internetdə məşhurlaşmış. Bu barədə South China Morning Post nəşri xəbər verib.

66 yaşlı sürücü Şenya Delinin hekayəsini sosial şəbəkədə ilk dəfə biznesmen Tsay Xunyan danışmış. O, yazıb ki, Çindəki ən populyar taks şirkəti olan Didi-dən qazandığı gəlir aşağı ol-

duğu üçün problemləri yaranıb. Sərnişinlər maşının qabaq oturacağına sürücünün həyat yoldaşının da olacağından xəbər tutan kimi onlarla birgə getməkdən imtina edir və neqativ məktub-

lar yazmışlar. "O, mənim həyat yoldaşımıdır. Biz hər yerdə onunla birgə olacağıq, heç nəyə baxmayaraq" - sürücü deyib. Taks sürücüsü qeyd edib ki, artıq 3 ildir həyat yoldaşı ilə birgə bütün sifarişlərə gedir. Şenyanın həmkarı Qo Çzya qeyd edib ki, dostu arvadının diaqnozundan xəbər tutan kimi işdən çıxmaq istəyib. Amma sonra görüb ki, həyat yoldaşına onunla birgə getmək necə xoşdur və hər aldığı sifarişə onunla birgə getməyə qərar verib. Qonun dediyinə görə, qadının yaddaşa bağlı problemi var. O, hətta öz qızlarını və nəvələrini də tanımır.

Şen özü jurnalistlərlə söhbətdən imtina edib. Deyib ki, ümumiyyətlə, populyarlaşmağı ilk gündən istəməyib. "Bir çox insanlar bizimlə əlaqə yaradaraq bu cütlüyə yardım etmək istədiyini deyiblər. Amma kişi bundan imtina edib. O, deyib ki, arvadı ilə daim bir yerdə olmaq, sıradan həyat keçirmək istəyir, kameralar qarşısında populyar həyat keçirmək yox" - bunu da dostu Qo deyib.

QOÇ - Təxminən saat 15-ə qədər ümumi ovqatınızda gərginlik müşahidə oluna bilər. Bu səbəbdən də həmin ərəfədə riskli işlərin həllini təxirə salın. Sonrakı müddət qismən sakit keçəcək.

BUĞA - Qarşınızda bu ayın ən uğurlu günlərindən biri durur. Bu səbəbdən də verilməmiş imkanlardan istifadə edin. Günün ilk yarısında qazanmaq ehtimalınız da var. Düşməncilikdən əl çəkin.

ƏKİZLƏR - Əsas gücünüzü sevgi amilinə yönəldin. Çünki bu gün yeganə rahatlığı məhəbbətdə tapacaqsınız. Ünsiyyətdə olduğunuz digər insanlarla işə ciddi mübahisələriniz gözlənilir.

XƏRÇƏNG - Əgər fəaliyyətlə bağlı ciddi bir işiniz yoxdursa, günün əsas hissəsini gəzinti və qonaqlıqlarda keçirin. Sevən aşıqlərə mütləq görüşə çıxmağa çalışmalıdır. Bəxtinizə inanın.

ŞİR - Bəri başdan yeni və sevindirici xəbərlərə hazır olun. Yaxın ünsiyyətdə olduğunuz şəxslərlə münasibətləri mülayimləşdirin. Dara düşən simsarlarınıza, dostlarınıza yardım əlinizi uzadın.

QIZ - Ulduzların düzümü şəxsi büdcənizi artırmaq üçün geniş imkanlarınızın olduğunu bəyan edir. Əlverişli da çoxdan bəri ala bilmədiyiniz məbləği əldə etmək üçün fəallaşmalısınız.

TƏRƏZİ - Səhhətinizi kontrolda saxlasanız, ixtiyarınızda olan bu təqvimdən razı qalacaqsınız. Fəaliyyət zəminində işə bir neçə yeniliyin şahidi olacaqsınız. Yeni təkliflərlə razılaşın.

ƏQRƏB - Tanrının qüdrətini duymaq üçün gözəl vaxtdır. Tövbə etmək, nəzir və ya cədəqə vermək, yaxud da sadəcə, ziyarətə getmək əsəblərinizi xeyli sakitləşdirə bilər. Bundan yararlanın.

OXATAN - Son zamanlar az qala hamı fikirlərinizə qarşı çıxır. Lakin narahatçılığa heç bir əsas yoxdur. Çünki nahardan sonra hərəkətlərinizdə əsasən haqlı olduğunuzu çoxları hiss edəcək.

OĞLAQ - Gün ərzində Ay bürcünüzdə olsa da, rastlaşdığınız hadisələr ovqatınızın mənfə müstəviyə yönəlməsinə imkan verməyəcək. Ayın sonuna qədərki planlarınızı məhz bu gün tutmalısınız.

SUTÖKƏN - Qarşınızda duran bu təqvim sizin üçün çox uğurlu keçməlidir. İstər əməkdaşlıq zəminində və işgüzar sövdələşmələrdə, istərsə də qarşılıqlı münasibətlərdə hər şey üreyinizcə olacaq.

BALİQLAR - Çoxdan görüşmədiyiniz adamlarla rastlaşa bilərsiniz. Amma çalışın ki, onlara giley-güzardan yox, sevindirici məqamlardan danışasınız. İndi problemi danışmaqla həll etməyiniz.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Kişilər daha çox qeybət edir

İngiltərədəki bir araşdırmada kişilərin qadınlardan daha sürətli və daha çox qeybət etdikləri təsbit edilmiş. 1033 yetkin şəxsə edilən araşdırmada kişilərin bir sirri maksimum 3 saat heç kimə söyləmədiyini məlum olub.

Qadınların isə 3 saat 40 dəqiqə dözə bildiyi qeyd edilib. Kişilərin bu qədər sürətli və çox dedi-qodu etməsinin səbəbi isə sosial şəbəkələrdir. Buna baxmayaraq, kişilərin 92 faizi özünü sirr saxlama mövzusunda "etibarlı" sayır.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

<p>Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU Baş redaktorun birinci müavini: Azər AYSAN</p>	<p>e-mail adres: yenimusavat@mail.ru</p>	<p>Ünvan: Bakı şəhəri, R.Rüstəmov küçəsi 2528-cı məhəllə ev 44/d Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)</p>	<p>Redaktor: Zahid SƏFƏROĞLU</p> <p>Lisensiya N: B 114 SAYI: 5.100</p>
--	--	--	--

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Son dəqiqə" MMC-nin mətbəəsində çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.